

สรุป

**ผลการสำรวจความเห็นและข้อเสนอแนะ
ต่อ “การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข
ร่วมกันในสังคมไทย”**

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มีนาคม 2550

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำลังดำเนินการพัฒนา
ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ภายใต้การประสานความร่วมมือกับ
หน่วยงาน องค์กร และภาคีที่เกี่ยวข้อง พัฒนารอบแนวคิด และจัดทำรายละเอียดดัชนีชี้วัดฯ
ให้เป็นที่ยอมรับและเห็นความสำคัญร่วมกัน เพื่อสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับบ่งชี้สถานะ
ของประเทศแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และใช้ติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศ เพื่อ
ประโยชน์ในการปรับทิศทางและกำหนดนโยบายให้เหมาะสม นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็น
เครื่องมือในการขับเคลื่อนแนวคิดสร้างกระแสหลักในสังคมให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีคิด สร้าง
ค่านิยมร่วมของคนไทยให้ดำเนินชีวิตอย่าง มีความสุขได้ต่อไป

เพื่อให้การพัฒนาดัชนีชี้วัดฯ ดังกล่าว ให้มีความครอบคลุมประเด็นการวัดที่สามารถ
สะท้อน “ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย” ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในช่วง
เดือนกุมภาพันธ์ 2550 สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามเพื่อขอความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะต่อกรอบแนวคิดและรายละเอียดการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขฯ
จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ และเครือข่ายภาคีพัฒนา โดย
ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถามให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่ง
สำนักงานฯ ได้ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับพร้อมจัดพิมพ์ไว้ในรายงานฉบับนี้
แล้ว ซึ่งความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการปรับปรุงพัฒนา
ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ที่สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการต่อไป และจะจัด
ให้มีการประชุมระดมความคิดเห็นเป็นระยะๆ รวมทั้งนำเสนอในการประชุมปี 2550 ของ
สำนักงานฯ ซึ่งจะจัดในราวเดือนมิถุนายน ศกนี้ จากนั้นจึงประมวลผลนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามขั้นตอนต่อไป พร้อมกันนี้ สำนักงานฯ ใคร่ขอแสดงความขอบคุณทุกหน่วยงาน องค์กร
ภาคส่วนต่างๆ ที่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัดความ
อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มีนาคม 2550

สารบัญ

หน้า ๗

สรุปสำหรับผู้บริหาร

สรุป ผลสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัด ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

1	บทนำ	1
2	การดำเนินงาน	1
3	สรุปผลสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัด ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย	2
3.1	ภาพรวม	2
3.2	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	4
	(1) ภาพรวม	4
	(2) การจัดทำดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย	12
	องค์ประกอบที่ ① : การมีสุขภาวะ	12
	องค์ประกอบที่ ② : เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง	15
	องค์ประกอบที่ ③ : ครอบครัวอบอุ่น	18
	องค์ประกอบที่ ④ : ชุมชนเข้มแข็ง	21
	องค์ประกอบที่ ⑤ : สภาพแวดล้อมดี ระบบนิเวศที่สมดุล	24
	องค์ประกอบที่ ⑥ : สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	28
	(3) การจัดทำตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยของเมืองและชนบท	31

ภาคผนวก :

①	ตารางสรุปประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ผ-1
②	แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ผ-15
③	รายชื่อหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม	ผ-30

ภ ๑ ค พ น ๑ ก

①

ตารางสรุปประเด็นความเห็นและ ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

③

รายชื่อหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

②

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

สรุปสำหรับผู้บริหาร

ความเป็นมา

- 1.1 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมในสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้สถานการณ์ของประเทศ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ติดตามประเมินผลการพัฒนา ปรับทิศทางการพัฒนาและการเสนอแนะนโยบายให้เกิดความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทย
- 1.2 สศช. พัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยมาเป็นลำดับ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาหลายภาคส่วน รวมทั้งการจัดส่งแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ไปยังหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ และเครือข่ายการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งสิ้น 158 หน่วยงาน/คน และได้รับแบบสอบถามฯ กลับคืนมาทั้งสิ้น 74 หน่วยงาน/คน คิดเป็นร้อยละ 46.84

สรุปผลสำรวจความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

- 2.1 ระดับภาพรวมความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อข้อเสนอเกี่ยวกับภาพรวม องค์ประกอบหลักตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้
 - (1) กรอบแนวคิด ความหมายและหลักการ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยระหว่างร้อยละ 88.52 – 93.55 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 - (2) องค์ประกอบหลัก (การมีสุขภาวะ ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศสมดุล และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ระหว่าง ร้อยละ 82.54 – 96.97 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับองค์ประกอบหลักความอยู่เย็นเป็นสุขทั้ง 6 องค์ประกอบ
- 2.2 ระดับเมือง – ชนบท ผู้ตอบแบบสอบถามระหว่างร้อยละ 73.08 – 83.64 เห็นด้วยกับการกำหนดประเด็นและตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขในระดับเมืองและชนบทของ สศช. โดยที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ องค์ประกอบสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ในขณะที่ด้านการมีสุขภาวะผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในสัดส่วนที่น้อยที่สุด

2.3 การกำหนดน้ำหนักการวัด พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้น้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบหลักว่าควรจะเท่ากันหรือไม่เท่ากันในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ให้น้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบเท่ากันมีสัดส่วนร้อยละ 51.47 และให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน 48.53

อย่างไรก็ตาม เมื่อให้มีการจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้น้ำหนักความสำคัญ (อันดับ 1 – 6) เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การมีสุขภาวะ ครอบครัวอบอุ่น สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

2.4 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) **กรอบแนวคิดพื้นฐานการพัฒนาดัชนีชี้วัด** ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นและมีข้อเสนอแนะให้พิจารณา ครอบคลุมเชื่อมโยงประเด็นสำคัญๆ ที่มีผลกระทบต่อความสุขของคนไทยในปัจจุบัน รวมทั้งคำนึงถึงการพัฒนาในเชิงพลวัตที่มีความสำคัญมากขึ้นในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดย

- ๓๗ ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและความมั่นคงในชีวิต ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
- ๓๘ สะท้อนภาพการพัฒนาในเชิงพลวัตและหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น
- ๓๙ หลักพื้นฐานของการดำรงชีวิตควรกำหนดจากเหตุไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิธีการเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ของความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของคนในสังคมอย่างเหมาะสมและสมดุล
- ๔๐ ควรผนวกแนวความคิดของการจัดทำยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของ ก.พ.ร. รวมไว้ในกรอบแนวความคิดการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยด้วย

(2) **ความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข** มีความเห็นจากหลายหน่วยงานที่ควรให้ความสำคัญกับเรื่อง ทางด้านจิตใจมากขึ้น รวมทั้งการกำหนดนิยามให้ชัดเจน

- ๓๙ ควรปรับปรุงความหมายหรือนิยามให้ชัดเจน ได้แก่ “คุณภาพชีวิตที่ดี / คุณภาพหมายถึงอะไร”
- ๔๐ การใช้บางคำไม่เหมาะสมกับข้อความ คือ “สัมพันธ์กันได้ถูกต้องดีงาม ควรใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม”
- ๔๑ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรม ความเท่าเทียมกันในสังคม การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมและการใช้พลังงานที่ยั่งยืน เน้นด้านจิตใจมากกว่าวัตถุ
- ๔๒ ควรเชื่อมโยงกับความแตกต่างทางศาสนาแต่สามารถอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันอย่างดูภาพ

- (3) **หลักการพัฒนาดัชนี** มีการให้ความเห็นเพิ่มเติมในเรื่อง ดัชนีความสุข ต้องพิจารณาจากประเด็นความถูกต้องมีคุณธรรม รวมทั้งการปรับข้อความในบางประเด็นให้ชัดเจน ส่วนประเด็นอื่นๆ ต้องสอดคล้องกับข้อเสนอของ สศช.
- ๓๓ ควรเพิ่มคำว่า “ไม่ใช่” ในข้อ 3 ของหลักการฯ ดังนี้ “การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข ไม่ใช่เป็นการสะท้อนเฉพาะเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา” และใช้คำให้เหมาะสมคือ “ระดับสังคมไทย ควรใช้คำว่าระดับชาติหรือระดับประเทศแทน”
 - ๓๔ ควรแยกระดับครอบครัวและบุคคลออกจากกัน เพราะองค์ประกอบ/บริบทมีความแตกต่างกัน
 - ๓๕ ความสุข” จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง มีคุณธรรม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับใคร
 - ๓๖ ควรเรียงอันดับความสำคัญของหลักการดังนี้ 1) ยอมรับที่จะใช้ความสุขเป็นค่านิยมร่วม 2) กำหนดจากปัจจัยร่วมที่คนส่วนใหญ่ยอมรับ 3) สะท้อนเป้าหมายสุดท้ายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับวิธีการ และ 4) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ
 - ๓๗ ควรแบ่งเป็นดัชนีชี้วัดสำหรับคนเมืองและคนชนบทด้วย
- (4) **องค์ประกอบหลักของดัชนี** ความเห็นเพิ่มเติมส่วนใหญ่เป็นเรื่องการให้น้ำหนักความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบ คือ
- ๓๘ ควรจัดเรียงลำดับองค์ประกอบดัชนีฯ ใหม่ โดยเริ่มจาก 1) การมีสุขภาวะ 2) ครอบครัวอบอุ่น 3) ชุมชนเข้มแข็ง 4) สภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบนิเวศที่สมดุล 5) เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง และ 6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล
 - ๓๙ ควรใช้เศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ จะครอบคลุมมากกว่าเศรษฐกิจแบบเป็นธรรมและเข้มแข็ง เพราะจะรวมถึงความมั่นคง ความสมดุลของภาวะเศรษฐกิจ ขณะที่เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็งจะสะท้อนถึงเครื่องมือในการบริหารจัดการ
 - ๔๐ ควรให้ความสำคัญกับประเด็นด้านความรู้สึกลดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเรื่องการศึกษามาเป็นองค์ประกอบหลัก รวมทั้งเพิ่มเติมในส่วนของการอนุรักษ์ พัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ
- (5) **ตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดดัชนี** ได้มีการให้ข้อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงความหมาย คำจำกัดความ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ตลอดจนการเพิ่มตัวชี้วัดที่หลากหลายรวม 174 ประเด็น ซึ่งสามารถสรุปประเด็นข้อเสนอแนะต่างๆ ข้างต้นได้ดังนี้

- ๓๖ การปรับปรุงความหมายและคำจำกัดความให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น มี 4 ประเด็นด้วยกัน คือ 1) สุขภาพกาย/จิต ควรใช้ความหมายเดียวกับของกระทรวงสาธารณสุข 2) ความหมายการมีสุขภาวะควรครอบคลุมถึงเรื่องปัญญา หรือ จิตวิญญาณ ด้วย และ 3) ความหมายครอบครัวยั่งยืน ควรเพิ่ม (ที่ชัดเจนได้) ..การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย และ 4) ควรอธิบาย “ได้รับการคุ้มครองทางสังคม” ให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม
- ๓๗ การปรับปรุงองค์ประกอบ มี 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การมีสุขภาวะควรมี 4 องค์ประกอบย่อย คือ กาย สังคม ใจ(จิต) และจิตวิญญาณ 2) ครอบครัวยั่งยืนควรเพิ่มอีก 1 องค์ประกอบย่อย คือ บทบาทครอบครัวต่อชุมชนและสังคม 3) ควรย้ายองค์ประกอบย่อย “ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน” จากองค์ประกอบหลักสภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล ไปอยู่กับองค์ประกอบย่อย “สมานฉันท์” ขององค์ประกอบหลักการมีประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล 4) ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อย “ส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน” และ 5) ชุมชนเข้มแข็งควรเพิ่มองค์ประกอบย่อย “การเป็นชุมชนปลอดภัยอาชญากรรม/ยาเสพติด/อบายมุข เป็นต้น
- ๓๘ การปรับปรุง/เพิ่มตัวชี้วัด มีข้อเสนอแนะเรื่องนี้มากที่สุดคือ 124 ประเด็นด้วยกัน ดังเช่น 1) ควรใช้ตัวชี้วัดของกรมสุขภาพจิต(ผลสำรวจ) แทนสัดส่วนผู้ป่วยโรคจิต 2) ควรเพิ่มสัดส่วนเงินออมต่อการลงทุน 3) ควรเพิ่มอัตราการจดทะเบียนสมรส 4) ควรใช้สัดส่วนคดีเด็กและเยาวชนแทนสัดส่วนคดีเด็กและครอบครัว 5) ควรเพิ่มตัวชี้วัดกลุ่มเศรษฐกิจอื่นๆในชุมชนนอกเหนือจากกลุ่มสหกรณ์ 6) เพิ่มสัดส่วนหมู่บ้านที่ถนนลาดยางเชื่อมโยงกับอำเภอ 7) เพิ่มตัวชี้วัดคุณภาพดิน 8) เพิ่มตัวชี้วัดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการ และ 9) สัดส่วนคดีการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น
- ๓๙ การปรับปรุงเกณฑ์การวัด มีข้อเสนอแนะรองลงมาเป็นอันดับ 2 คือ 33 ประเด็นด้วยกัน ดังเช่น 1) อัตราการเรียนรู้ควรเพิ่มหลักเกณฑ์จำนวนปีการศึกษาจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ถึง 12 ปี 2) ควรปรับเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 100 ให้เหลือร้อยละ 55 3) เกณฑ์การวัดการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพควรใช้ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของ ธปท. และดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล 4) เกณฑ์การวัดสัดส่วนสหกรณ์ที่เข้มแข็งต่อสหกรณ์ทั้งหมดร้อยละ 70.0 มีทั้งเสนอให้ปรับเพิ่มขึ้นและปรับลดน้อยลง 5) สัดส่วนหมู่บ้านที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคมร้อยละ 50 ควรปรับให้สูงขึ้น 6) สัดส่วนหมู่บ้านที่มีการเรียนรู้โดยชุมชน ควรปรับให้สูงขึ้นจากร้อยละ 70 เป็นร้อยละ 100 7) เกณฑ์การวัดสัดส่วนคดียาเสพติดสูงกว่าที่ทาง ปปส.และสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ และ 8) เกณฑ์การวัดการทำผิดกฎจราจรควรใช้ข้อมูลค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 3 ปีเป็นปีฐานแทนการใช้ข้อมูลปี 2542 ซึ่งเป็นปีที่มีจำนวนคดีน้อยที่สุดเป็นปีฐาน เป็นต้น
- ๔๐ ข้อเสนอแนะอื่นๆ มีรวม มีรวม 4 ประเด็นด้วยกันคือ 1) ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชนเข้มแข็งสามารถดูได้จากข้อมูล กกช.2ค 2) ควรเพิ่มประเด็นการพัฒนาด้านพลังงานทดแทน และ 3) ควรให้มีความสัมพันธ์เปรียบเทียบกับต่างประเทศด้วย เป็นต้น

2.5 การพัฒนาความอยู่เย็นเป็นสุขในระดับเมืองและชนบท

สำหรับความเห็นเกี่ยวกับแนวคิดการกำหนดตัวชี้วัดของเขตเมืองและเขตชนบท กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่สำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

- (1) กรอบแนวคิดและองค์ประกอบการพัฒนาตัวชี้วัดเขตเมืองและเขตชนบท กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดไม่มีความเห็นที่แตกต่างจากข้อเสนอที่ยึดตามกรอบแนวคิดพื้นฐานหลักการพัฒนาดัชนี และองค์ประกอบหลักในระดับประเทศ
- (2) การให้ความหมายและคำจำกัดความที่เกี่ยวข้องกับเขตเมืองและชนบทให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น มีรวม 9 ประเด็น เช่น 1) ความหมายของ “เมือง” และ “ชนบท” ควรกำหนดให้ชัดเจน และมีความเชื่อมโยงกัน 2) ความหมายของโรคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ชีวิตและโรคจากความยากจน 3) ความหมายการใช้เงินทุนในชุมชน และ 4) ความหมายครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดใช้อย่างพอเพียง เป็นต้น
- (3) กรอบแนวคิดของแต่ละองค์ประกอบ โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะด้านกรอบแนวคิดของแต่ละองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) **การมีสุขภาวะ** ควรกำหนดค่าอายุขัยเฉลี่ยของเขตเมือง เขตชนบท และระหว่างเพศ 2) **เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง** ควรคำนึงถึงการก่อกำเนิดที่จำเป็นต่อปัจจัย 4 ควรเพิ่มประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภค และระดับการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) **ครอบครัวอบอุ่น** ควรเพิ่มประเด็นเด็กที่ครอบครัวยุติธรรมและถูกคุกคาม รวมทั้งกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันครอบครัว 4) **ชุมชนเข้มแข็ง** ควรเพิ่มประเด็นวัฒนธรรมชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) **สภาพแวดล้อมดี** ควรพิจารณาถึงความต้องการใช้ประโยชน์ของบุคคล และกลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ ควบคู่กันไป และ 6) **สังคมประชาธิปไตย** องค์ประกอบของสังคมประชาธิปไตยมี 3 ด้านหลัก คือ การมีส่วนร่วมด้านนิติบัญญัติ ด้านบริหารจัดการ/การตัดสินใจ และด้านตุลาการ นอกจากนี้ ตัวชี้วัดความสมานฉันท์ทางสังคม ควรมี 3 ตัวหลัก ได้แก่ เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ
- (4) ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นที่หลากหลาย แต่สามารถแยกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ
 - ๓๑ ตัวชี้วัดร่วมของเขตเมืองและเขตชนบทที่สำคัญ ได้แก่ ตัวชี้วัดด้านสุขภาพร่วมกัน การออมและสัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินของครัวเรือน ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ถูกทำร้าย สาธารณูปโภคสาธารณูปการ คดีอาชญากรรม คดีผู้ร้องเรียนเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน และการประท้วงต่างๆ จากความขัดแย้งทางสังคม/ผลประโยชน์ เป็นต้น
 - ๓๒ ตัวชี้วัดของเขตเมืองที่สำคัญ ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภค/การใช้ชีวิต การว่างงาน เยาวชนที่กระทำความผิด การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เด็กที่ถูกทอดทิ้ง ปัญหามลพิษ ขยะ สวนสาธารณะ เป็นต้น
 - ๓๓ ตัวชี้วัดของเขตชนบทที่สำคัญ ได้แก่ ระดับสารเคมีในเลือด การจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบถูกสุขลักษณะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้สูงอายุรับภาระดูแลครอบครัว สัดส่วนเกษตรแบบผสมผสาน วิสาหกิจชุมชน คุณภาพดิน พื้นที่ป่าสาธารณะ และความรู้ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

ผลการสำรวจความเห็นและข้อเสนอแนะต่อ

“การพัฒนาด้านชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย”

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการพัฒนาด้านชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารอบแนวความคิดและจัดทำดัชนีชี้วัดบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา 2) ใช้เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้สถานการณ์ของประเทศ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ติดตามประเมินผลการพัฒนา ปรับทิศทางการพัฒนาและการเสนอแนะนโยบายให้เกิดความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทย 3) เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนและสร้างกระแสหลักในสังคม และ 4) วางแนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดที่จำเป็นต่อการจัดทำดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข

การดำเนินงาน

- 2.1 สศช. ได้นำเสนอกรอบแนวความคิดการพัฒนาด้านชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กก.สศช.) พิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ มกราคม 2550 ซึ่ง กก.สศช. มีมติให้ สศช. นำกรอบแนวความคิดการพัฒนาดังกล่าว ให้ประชาชนในทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อนำความคิดเห็นมาปรับปรุงให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันมากขึ้น
- 2.2 สศช. ได้จัดส่งแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาด้านชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ไปยังหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ และเครือข่ายการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งสิ้น 158 หน่วยงาน/ คน และได้รับแบบสอบถามฯ กลับคืนมาทั้งสิ้น 74 หน่วยงาน/ คน คิดเป็นร้อยละ 46.84 โดยจำแนกเป็น หน่วยงานภาครัฐ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.68 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ รัฐวิสาหกิจ เครือข่ายการพัฒนา และองค์กรอิสระ ตามลำดับ

สรุปผลสำรวจความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

3.1 ภาพรวม

- (1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยต่อข้อเสนอเกี่ยวกับภาพรวม องค์ประกอบหลักตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

๓๖ กรอบแนวคิด ความหมายและหลักการ ผู้ตอบแบบสอบถาม ระหว่างร้อยละ 88.52 – 93.55 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เห็นด้วยกับกรอบแนวคิด ความหมาย หลักการ และองค์ประกอบหลักของดัชนีชี้วัดที่ สศช. เสนอ

ความเห็นต่อกรอบแนวคิด ความหมาย หลักการ และองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขฯ

ข้อเสนอ	เห็นด้วย	เห็นด้วย (มีข้อเสนอแนะ)	ไม่เห็นด้วย	รวม
กรอบแนวคิดการพัฒนาดัชนี	68.25	23.81	7.94	100.00
ความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข	58.73	33.33	7.94	100.00
หลักการพัฒนาดัชนี	59.02	29.51	11.48	100.00

๓๗ องค์ประกอบหลัก (การมีสุขภาวะ ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศสมดุล และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล) ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 93.55 เห็นด้วยกับองค์ประกอบหลักของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขทั้ง 6 องค์ประกอบ โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับด้านการมีสุขภาวะ รองลงมา ได้แก่ ครอบครัวยุคใหม่ และสภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล

ความเห็นต่อการกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัดในแต่ละองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลักของดัชนี	เห็นด้วย	เห็นด้วย (มีข้อเสนอแนะ)	ไม่เห็นด้วย	รวม
องค์ประกอบหลักของดัชนี	62.90	30.65	6.45	100.00
การมีสุขภาวะ	18.18	78.79	3.03	100.00
เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง	25.76	63.64	10.61	100.00
ครอบครัวยุคใหม่	19.70	74.24	6.06	100.00
ชุมชนเข้มแข็ง	22.39	65.67	11.94	100.00
สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล	19.35	74.19	7.94	100.00
สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	25.40	58.73	15.87	100.00

- (2) ทางด้านความเห็นต่อการกำหนดประเด็นและตัวชี้วัดเมืองและชนบทพบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอของ สศช. คิดเป็นร้อยละ 73.08 – 83.64 โดยผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับองค์ประกอบการมีสุขภาวะและครอบครัวอบอุ่น ในสัดส่วนสูงสุด ประมาณร้อยละ 83 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ความเห็นต่อการกำหนดประเด็น ตัวชี้วัด ระดับเมืองและชนบทของแต่ละองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลักของดัชนี	เห็นด้วย	เห็นด้วย (มีข้อเสนอแนะ)	ไม่มีความเห็น	รวม
การมีสุขภาวะ	40.00	43.64	16.36	100.00
เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง	39.62	39.62	20.75	100.00
ครอบครัวอบอุ่น	38.89	44.44	16.67	100.00
ชุมชนเข้มแข็ง	40.38	34.62	25.00	100.00
สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล	33.96	41.51	24.53	100.00
สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	30.77	42.31	26.92	100.00

- (3) สำหรับทางด้านการให้น้ำหนักขององค์ประกอบหลัก ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบเท่ากัน และให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือระหว่างร้อยละ 51.47 และ 48.53 ตามลำดับ
- (4) เมื่อให้มีการจัดลำดับความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบหลัก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้น้ำหนักความสำคัญ (อันดับ 1 – 6) เรียงตามลำดับดังนี้ คือ การมีสุขภาวะ ครอบครัวอบอุ่น สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

ความเห็นต่อการกำหนดลำดับความสำคัญและค่าน้ำหนักเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลักของดัชนี	ลำดับความสำคัญ	ค่าน้ำหนักเฉลี่ย
การมีสุขภาวะ	1	20
เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง	4	17
ครอบครัวอบอุ่น	2	21
ชุมชนเข้มแข็ง	5	14
สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล	3	15
สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	6	14

3.2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) ภาพรวม

(1.1) กรอบแนวคิดการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

กรอบแนวคิดการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ยึดแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ คือ 1) มีความสอดคล้องกับ “วิสัยทัศน์ประเทศไทย” ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่มุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” 2) ยึดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ยึดแนวคิดในการพัฒนาที่เป็นองค์รวมมีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เป็นแนวคิดพื้นฐานในการกำหนดความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข

โดยภาพรวมผู้ตอบแบบแสดงความคิดเห็นด้วยการยึดกรอบแนวคิดพื้นฐานทั้ง 3 ประการตามที่ สศช. เสนอ โดยเห็นว่ามีความเหมาะสมต่อการนำมาพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย คิดเป็นร้อยละ 92.06 โดยให้เหตุผลสนับสนุน ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่างๆ ดังนี้

(1.1.1) กรอบแนวคิดพื้นฐานทั้ง 3 ประการ

- 1) การยึดความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่มุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน เห็นว่า **เป็นเป้าหมายที่จะไปถึงให้ถึงนิโรธ หรือความดับทุกข์**
- 2) การยึดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นว่า **เป็นการรู้เขา รู้เรา และมรรควิธีที่จะไปถึงเป้า ซึ่งต้องเดินตามทางสายกลาง** เป็นการกำหนดทิศทางการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันแก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยภาพรวม และเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมคิด วางแผน และนำไปสู่การปฏิบัติ จะส่งผลให้ความอยู่ดีกินดีของคนในประเทศ เป็นไปในทิศทางที่ดีและมีความยั่งยืน
- 3) การยึดแนวคิดในการพัฒนาที่เป็นองค์รวมมีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เห็นว่า**เป็นการพัฒนาคนให้ครบองค์รวม คือ กาย สังคม ใจ และจิตวิญญาณ (สติปัญญา)** เป็นกระบวนการพัฒนาที่เหมาะสมกับแนวคิดการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย เนื่องจากการพัฒนาพื้นฐานควรเริ่มจากคน คนจึงเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาการในมิติต่างๆ ในทุกระดับ
- 4) กรอบแนวความคิดพื้นฐานทั้ง 3 ประการ จะสามารถสะท้อนผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนา คือ สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในทุกระดับอย่างเหมาะสม อีกทั้งยังครอบคลุมทั้งเป้าหมายและเชื่อมโยงถึงวิธีการได้มาซึ่งความสุขบนฐานของการมุ่งให้สังคมมีค่านิยมและยอมรับการสร้างสุขร่วมกันได้อย่างมีเหตุมีผล

- 5) กรอบแนวคิดพื้นฐานทั้ง 3 ประการเป็นหลักการทางวิชาการที่ยึดถือกันอยู่โดยทั่วไป การจะผลักดันสังคมและประเทศชาติไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ในขณะที่นโยบายด้านการพัฒนาการศึกษา/องค์ความรู้ของคนในชาติ มิได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด รวมทั้งแนวคิดต่างๆ ของการพัฒนาสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุข มักแปรตามสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้
- 6) การกำหนดให้ดัชนี มีความสอดคล้องกับ “วิสัยทัศน์ประเทศไทย” ในแผนฯ 10 นั้น ด้านหนึ่งอาจมองได้ว่าเหมาะสมเพราะเป็นการใช้ดัชนี ในฐานะเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ แต่ในอีกด้านหนึ่งอาจมองได้ว่า การอ้างอิงกับวิสัยทัศน์ดังกล่าว อาจทำให้การนำดัชนีมาใช้ประโยชน์ (Applicability) ลดน้อยลงหากแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคตเปลี่ยนแปลงไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความหมายของ “ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย” ในอนาคตที่อาจเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ไม่อาจนำค่าดัชนีในช่วงเวลาที่มีการให้ความหมายของ “ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย” แตกต่างกันได้ มาเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

(1.1.2) ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบแนวคิดการพัฒนาด้านชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ที่นอกเหนือจากกรอบแนวคิดพื้นฐานทั้ง 3 ประการที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

- 1) การพัฒนาการศึกษาและพัฒนาคนในชาติที่จะนำไปสู่ความอยู่เย็นเป็นสุข ควรมีการเตรียมพร้อม ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการศึกษา กระบวนการขั้นตอนการ synergy ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจังและทั่วถึง
- 2) ควรสะท้อนให้เห็นด้วยว่าประเทศจะมีแนวทางการพัฒนาในอนาคตอย่างไร คือ ควรให้มีภาพการพัฒนาในเชิงพลวัตมากขึ้น เช่น อาจเพิ่มแนวคิด “การพัฒนาบนฐานความรู้คู่คุณธรรม” เข้าไปในกรอบแนวคิด เพื่อให้กระตุ้นให้มีการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าอย่างสมดุลและยั่งยืนบนหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และหลักธรรมาภิบาล
- 3) กรอบแนวคิดพื้นฐานควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การวัดความอยู่เย็นเป็นสุขจึงต้องรู้ใจคน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต้องเป็นแบบเฉพาะของท้องถิ่น มีความเป็นอิสระในการดูแลปกครองตนเอง และมีคุณธรรม
- 4) ควรผนวกแนวความคิดของการจัดทำยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของ ก.พ.ร. รวมไว้ในกรอบแนวความคิดการพัฒนาด้านชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยด้วย ตลอดจนชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวให้เป็นที่แพร่หลาย โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน ตรงประเด็น เข้าใจง่ายเพื่อประโยชน์ในการปรับกระบวนการคิดของประชาชนต่อแนวทางการดำเนินชีวิตในทางสายกลาง พอเพียง อย่างมีเหตุมีผลและรอบรู้ รวมทั้งสามารถนำดัชนีชีวิตไปเป็นเครื่องมือวัดความอยู่เย็นเป็นสุขได้อย่างแท้จริง

- 5) นโยบายเรื่องความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ไม่ควรขึ้นอยู่กับรัฐบาล ควรเป็นนโยบายระยะยาวที่มุ่งหวังให้เกิดความยั่งยืน
- 6) ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์
- 7) ควรนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและหลักธรรมาภิบาลมาพิจารณาประกอบด้วย
- 8) ควรเพิ่มหลักธรรมทางศาสนาเป็นแนวทางการพัฒนาสังคมไทยอยู่เย็นเป็นสุข
- 9) กรอบแนวคิดพื้นฐานควรสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ หมาวัดความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและความมั่นคงในชีวิต
- 10) หลักพื้นฐานของการดำรงชีวิต ควรกำหนดจากเหตุไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ กล่าวคือในกระบวนการพัฒนาควรเริ่มจากคนก่อน ต้องพัฒนาคนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิธีการเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ของความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของคนในสังคมอย่างเหมาะสมและสมดุล

(1.2) ความหมายของความอยู่ดีมีสุข

ความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข หมายถึง “สภาวะที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพทั้งจิต กาย ปัญญา ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวมและสัมพันธ์กันได้อย่างถูกต้องดีงาม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนกับคน และระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 92.06 ของผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยกับความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุขที่ สศช. โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- (1.2.1) ความหมายโดยรวมสามารถสื่อได้ดี เข้าใจง่าย และสะท้อนภาพของการเป็นคนที่ มีความอยู่เย็นเป็นสุขได้อย่างชัดเจน แต่การบรรจุคำว่า “คุณภาพชีวิตที่ดี” ไว้ด้วย อาจจะเป็นประเด็นที่ทำให้เกิดข้อสงสัยในนิยามความหมายของคำดังกล่าวได้ เป็นไปได้หรือไม่ ที่จะแปลงคำดังกล่าวให้เข้าใจง่ายเพื่อป้องกันการเกิดข้อสงสัย
- (1.2.2) “ความอยู่เย็นเป็นสุข” ต้องครอบคลุมถึงคุณภาพชีวิต เพราะคุณภาพชีวิตมิได้ ขึ้นกับด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงทุกด้านรอบ ๆ ตัวของมนุษย์ที่จะส่งผลให้เกิดความเป็นสุขทั้งกายและใจ
- (1.2.3) การใช้คำ “คุณภาพชีวิตที่ดี” อาจเป็นประเด็นที่ทำให้เกิดข้อสงสัยในนิยามความหมาย ควรเปลี่ยนแปลงคำดังกล่าวให้เข้าใจง่าย เพื่อป้องกันการเกิดข้อสงสัย ดีความ

(1.2.4) ข้อเสนอแนะ

1) ประเด็นที่ควรปรับปรุงในเอกสารของ สศช.

- ๓๗ ควรเชื่อมโยงกับศาสนาที่ต่างกัน แต่ต้องอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันอย่างมีคุณภาพ โดย การสร้างสันติภายใน (ด้วยสติ สมาธิ) มีความกรุณาต่อกัน ภูมิใจในความเป็นมนุษย์ พึงพอใจกับชีวิตตามความเป็นจริง มีความสัมพันธ์ต่อกันบนพื้นฐานของความยุติธรรม รู้จักเคารพธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งในสังคมไทยและสังคมโลก
- ๓๘ ให้เน้นด้านจิตใจ มากกว่าด้านวัตถุ เพราะหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จิตใจ ต้องเต็มอิ่ม รู้จักพอ รู้จักประมาณตนเสียก่อน ความเพียรที่จะทำเพื่อสร้างรายได้ในการ เสพสุขทางวัตถุจะบรรเทาลง ทรัพย์สิน เงิน ทอง ที่หามาได้ก็จะนำมาสร้างสรรค์แต่สิ่งดี งามเพื่อตนเอง ครอบครัวและคนรอบข้าง รวมทั้งสังคมโดยรวม ทำให้ปัญหาทั้งระบบ ได้รับการแก้ไข ซึ่งมีผลจากการปรับกระบวนการทางความคิดของคนในสังคม และเป็น การสร้างภูมิคุ้มกันตนเอง
- ๓๙ จากความหมายความอยู่เย็นเป็นสุขของ สศช. “จิต กาย ปัญญา ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวมและสัมพันธ์กันได้อย่างต้องดีงาม” ควรปรับคำว่า ถูกต้องดีงาม เป็น ถูกต้องเหมาะสม
- ๔๐ ปรับให้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เนื่องจากความต้องการการมีส่วนร่วมในหลายระดับ ซึ่ง ฐานความรู้ทางภาษาต่างกัน จึงเห็นควรใช้ภาษาที่สื่อความเข้าใจได้ง่ายและชัดเจน
- ๔๑ ความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข ควรมาก่อนกรอบแนวคิดการพัฒนาดัชนี อาจทำให้ เนื้อความชัดเจนขึ้น

2) ประเด็นเสนอแนะเพิ่มเติม

- ๓๖ ควรเพิ่มเรื่องคุณธรรมและความเท่าเทียมกันในสังคม
- ๓๗ ควรเพิ่มประเด็นเรื่องเทคโนโลยีที่เหมาะสมด้านการใช้พลังงานที่ยั่งยืน
- ๓๘ ระดับครอบครัวและบุคคล ควรแยกออกจากกัน เพราะองค์ประกอบ/บริบทมีความแตกต่างกันอยู่
- ๓๙ ควรชี้ชัดเจนในคำจำกัดความหรือความหมายของคำว่าดุลยภาพ ความสุข it ระดับ สังคมไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และยอมรับร่วมกัน อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นควรใช้คำว่า “ระดับชาติ” หรือ “ระดับประเทศ” จะเหมาะสมกว่า “ระดับสังคมไทย”
- ๔๐ เพื่อความชัดเจนควรเพิ่มคำว่า “ไม่ใช่” ในข้อ 3 ดังนี้ “การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็น เป็นสุข ไม่ใช่ เป็นการสะท้อนเฉพาะเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา (ENDs) แต่จะ พิจารณาเชื่อมโยงถึงวิธีการ (MEANs)

3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ๓๗ ในกระบวนการพัฒนาและประติดัดตามประเมินผลการพัฒนา ควรยึดความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข ไว้เป็นหลัก โดยให้วัดความเจริญที่คน และดูศักยภาพทั้ง 4 ด้านของคน คือ กาย สังคม จิต และจิตวิญญาณ หรือ พฤติกรรม ความสัมพันธ์ ความคิด และสติปัญญา
- ๓๘ ควรมีการกำหนดเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน คิดเป็น % หรือประเมินตัวเลข มีระยะเวลาการประเมินเป้าหมาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(1.3) หลักการพัฒนาดัชนี

หลักการพัฒนาดัชนี มี 4 ประการ คือ 1) ความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทยควรกำหนดจากปัจจัยร่วมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับร่วมกัน 2) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขฯ ควรให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและยอมรับที่จะใช้ “ความสุข” เป็นค่านิยมร่วม 3) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขเป็นการสะท้อนเฉพาะเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา (Ends) แต่จะพิจารณาเชื่อมโยงให้สะท้อนถึงวิธีการ (Means) ต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายความอยู่เย็นเป็นสุขด้วย และ 4) ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับสังคมไทย ระดับชุมชน และระดับครอบครัว/บุคคล

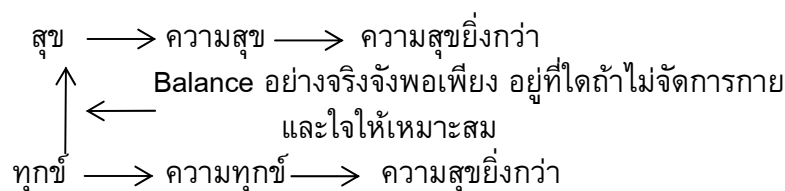
ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 88.52 เห็นด้วยกับหลักการพัฒนาดัชนี ที่ สศช. เสนอ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1.3.1) ประเด็นที่ควรปรับปรุงในเอกสารของ สศช.

- 1) เพื่อให้เกิดความชัดเจน ควรเพิ่มคำว่า “ไม่ใช่” ในข้อ 3 ดังนี้ “การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข ไม่ใช่เป็นการสะท้อนเฉพาะเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา (ENDs) แต่จะพิจารณาเชื่อมโยงถึงวิธีการ (MEANS)”
- 2) ควรแยกระดับครอบครัวและบุคคลออกจากกัน เพราะองค์ประกอบ/บริบทมีความแตกต่างกัน
- 3) ควรปรับปรุงกรอบในการจัดทำหรือพัฒนาดัชนี คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การยอมรับเรื่อง “ความสุข” เป็นค่านิยมร่วม และตัวชี้วัดต้องสะท้อน means ด้วย ไม่เฉพาะ Ends (ข้อความนี้สาธารณชนเข้าใจยาก)
- 4) ข้อ 2) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขฯ ควรให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและยอมรับที่จะใช้ “ความสุข” เป็นค่านิยมร่วม ควรเป็นเงื่อนไขสำคัญในการผลักดันให้ข้อ 1) ความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทยควรกำหนดจากปัจจัยร่วมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับร่วมกัน 3) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขเป็นการสะท้อนเฉพาะเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา (Ends) แต่จะพิจารณาเชื่อมโยงให้สะท้อนถึงวิธีการ (Means) ต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายความอยู่เย็นเป็นสุขด้วย และ 4) ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับสังคมไทย ระดับชุมชน และระดับครอบครัว/บุคคล สามารถกระทำได้

(1.3.2) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขออกเป็น 3 ระดับแล้ว ควรแบ่งเป็นดัชนีชี้วัดสำหรับคนเมืองและคนชนบทด้วย
- 2) “ความสุข” จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง มีคุณธรรม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับใคร
- 3) “ความสุข” มักเป็นความเข้าใจที่ผิดว่า จะต้องมั่งคั่งพร้อม เช่น มีบ้านหลังใหญ่ มีรถยนต์คันโต ซึ่งในความเป็นจริง ความสุขด้านจิตใจที่มีลูกๆ ที่ดีๆ ครอบครัวอบอุ่น อาจไม่ต้องใช้เงินมากในการไขว่คว้า เช่น ทัศนียานิม
- 4) การกำหนดดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขในระดับบุคคล อาจวัดได้จากความสามารถในการรู้ทุกข์ การจัดการความทุกข์ และการยอมรับผลของการจัดการความทุกข์นั้นทั้งร่างกาย และจิตใจก็ถือได้ว่าเป็นการสร้างความสุขได้
- 5) ควรปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรม โดยการมีเครือข่ายสร้างความรู้ ความเข้าใจและเข้าถึง
- 6) นอกจากจะมุ่งที่ ends และ mean แล้ว ควรเพิ่ม context คือ บริบท เข้าไปด้วย โดยพิจารณาว่ามีอะไรบ้าง และมีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก – ลบ อย่างไร ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และธรรมชาติแวดล้อม
- 7) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข เริ่มต้นได้ด้วยการปฏิรูปการศึกษาและคนอย่างจริงจังในทุกกระดับ ทุกวงการ การละลายจิตสาธารณะ ความเป็นส่วนรวม ความสมานฉันท์ ต้องได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง จะเป็นพื้นฐานสำคัญ

(1.4) องค์ประกอบดัชนี

องค์ประกอบหลักของดัชนี ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานร่วมในการสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขทั้งในระดับปัจเจกบุคคล และระดับสังคม กำหนดได้เป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีสุขภาวะ 2) เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง 3) ครอบครัวอบอุ่น 4) ชุมชนเข้มแข็ง 5) สภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบนิเวศที่สมดุล และ 6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนาและตัวชี้วัดในส่วนที่ 2

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการกำหนดองค์ประกอบหลักของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ร้อยละ 93.55 ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1.4.1) ประเด็นที่ควรปรับปรุงในเอกสารของ สศช.

- 1) ควรปรับเปลี่ยนชื่อจากองค์ประกอบการมีสุขภาวะ เป็นการมีสุขภาวะที่ดี
- 2) ควรจะปรับเปลี่ยนชื่อองค์ประกอบเศรษฐกิจเป็นธรรมชาติและเข้มแข็ง เป็นเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ ซึ่งจะครอบคลุมมากกว่า ทั้งนี้เพราะเสถียรภาพจะรวมถึงความมั่นคง ความสมดุลในภาวะเศรษฐกิจ แต่คำว่า เศรษฐกิจเป็นธรรมชาติและเข้มแข็งจะแสดงถึงเครื่องมือในการบริหารจัดการ
- 3) ควรปรับองค์ประกอบสภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบนิเวศที่สมดุล ให้ครอบคลุมการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความเท่าเทียมกันรวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ตัวบทกฎหมายและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4) ควรจัดเรียงลำดับองค์ประกอบดัชนีทั้ง 6 องค์ประกอบใหม่ โดยเริ่มจาก 1) การมีสุขภาวะ 2) ครอบครัวอบอุ่น 3) ชุมชนเข้มแข็ง 4) สภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบนิเวศที่สมดุล 5) เศรษฐกิจเป็นธรรมชาติและเข้มแข็ง และ 6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล เพื่อช่วยจัดลำดับความคิดของผู้อ่านจากระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน
- 5) ควรกำหนดความหมายขององค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบให้มีความชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเป็นมาตรฐาน เพราะแต่ละองค์ประกอบจะมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวม โดยองค์ประกอบที่ 1 เป็นตัวหลักของการพัฒนา เป็นทั้งเหตุและผลของการพัฒนา ขณะที่องค์ประกอบที่ 2 – 6 เป็นส่วนที่เสริมและช่วยให้คนมีสุขภาวะดี/ไม่ดี อยู่เย็นหรือไม่ ดังนั้นตัวชี้วัดจึงควรเชื่อมโยงอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบที่ 1 กับองค์ประกอบที่ 2 – 6 จึงจะเป็นไปตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ

(1.4.2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- 1) ควรเพิ่มเติมองค์ประกอบหลักในเรื่องความรู้สึกลดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2) ควรเพิ่มเติมองค์ประกอบหลักในเรื่องการศึกษา เพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน จะได้มีความรู้ สติปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะทำให้พึ่งตนเองได้ และควรเน้นการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีพมากกว่าการเรียนรู้เพื่อการแข่งขัน รวมทั้งการมีส่วนร่วม
- 3) ควรเพิ่มเติมในส่วนของการอนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เช่นเดียวกับในกรณีของประเทศภูฏาน

(1.4.3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) ปัจจัยพื้นฐานทั้ง 6 ข้อ จะบรรลุผลได้โดยมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อสิ่งที่เราสัมพันธ์ด้วย มีจิตใจที่ดีงามตามหลักศาสนาแห่งตน จึงจะไม่เกิดการเบียดเบียนทั้งต่อตัวเองและต่อผู้อื่นรอบตัวเรา

- 2) ปัจจัยที่จะสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขอีกข้อหนึ่ง คือ การมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และการเสริมสร้างปัจเจกบุคคลให้มีความสุข ต้องอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาด้านต่างๆ ต้องมีองค์ประกอบหลายด้าน และแต่ละด้านต้องเกี่ยวเนื่องกัน
- 3) ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ ให้เกิดสันติภายใน มีจิตสำนึกที่ดี คือ เคารพในคุณค่าความเป็นคนอย่างเท่าเทียมกัน ความเป็นหนึ่งเดียวไม่แบ่งแยก มีทัศนคติที่เปิดกว้างยอมรับฟังคำตักเตือน ไม่ด่วนสรุปหรือคิดแบบตัดสิน ให้คุณค่าความสุขแท้ที่เกิดจากภายในไม่ใช่วัตถุ และที่สำคัญคือการสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ต่อกันและกันแบบแนบราบริบถการยึดมั่นในอำนาจลงในทุกภาคส่วน

(1.5) การให้น้ำหนัก (Weight) ขององค์ประกอบดัชนี

การให้น้ำหนักขององค์ประกอบดัชนีมี 2 กรณี ดังนี้

กรณีแรก : การกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยจะให้น้ำหนักความสำคัญเท่ากัน เนื่องจากการพิจารณาปัจจัยองค์ประกอบของดัชนีอย่างเป็นองค์รวม จึงให้ความสำคัญทุกองค์ประกอบหลักเท่าเทียมกัน

กรณีที่สอง : ควรให้แต่ละองค์ประกอบหลักมีน้ำหนักคะแนนไม่เท่ากัน เนื่องจากมีผลกระทบต่อความสุขร่วมกัน ในสังคมไทยที่แตกต่างกัน

- (1.5.1) การให้อันดับความสำคัญขององค์ประกอบดัชนีที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 51.47 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เนื่องจากเห็นว่า เป็นการพิจารณาแบบองค์รวม แต่ละปัจจัยมีความสำคัญและเป็นองค์ประกอบที่ควรพึงมีระดับเดียวกัน ทุกองค์ประกอบมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน มีความสำคัญเท่ากัน
- (1.5.2) การให้อันดับความสำคัญขององค์ประกอบดัชนีที่ไม่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 48.53 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เนื่องจากเห็นว่า แต่ละองค์ประกอบมีผลกระทบต่อความรู้สึกอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับบุคคล
- (1.5.3) การให้อันดับความสำคัญของแต่ละประกอบ สำหรับการให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบดัชนีนั้น ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาจากการจัดอันดับความสำคัญ (Ranking) แต่ละองค์ประกอบดัชนีจะมีอันดับความสำคัญเรียงตามลำดับ (อันดับ 1 – 6) ดังนี้ การมีสุขภาพะครอบครวอบอุ่น สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ตามลำดับ แต่ถ้าพิจารณาจากค่าถ่วงน้ำหนักเฉลี่ย (Weighted average) อันดับความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบจะมีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้ ครอบครวอบอุ่น การมีสุขภาพะ เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล โดยองค์ประกอบดัชนีเรื่องชุมชนเข้มแข็ง และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล มีอันดับความสำคัญที่เท่ากัน

(2) การจัดทำดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

(2.1) องค์ประกอบที่ ① : การมีสุขภาวะ คือ คนที่อยู่เย็นเป็นสุขเป็นคนที่มีความแข็งแรงไม่เจ็บป่วย มีอายุยืนยาว มีสุขภาพจิตที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม “คิดเป็นทำเป็น” มีความเป็นเหตุเป็นผล มีทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ แยกเป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) สุขภาพกายดี ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนประชากรที่ไม่เจ็บป่วยต่อประชากรทั้งหมด และอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด 2) สุขภาพจิตดี ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนผู้เจ็บป่วยทางสุขภาพจิต และสัดส่วนคดีอาญาต่อประชากรพันคน และ 3) คิดเป็นทำเป็น ตัวชี้วัด คือ อัตราการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 97.0 เห็นด้วยกับความหมายขององค์ประกอบหลัก รวมทั้งประเด็นองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบว่ามีความสอดคล้องขององค์ประกอบหลัก เนื่องจากการที่ประชากรมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง จะทำให้สภาพสังคมโดยรวมอยู่อย่างปกติสุขเต็มศักยภาพ ส่งผลให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นความหมาย องค์ประกอบย่อย ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

(2.1.1) ข้อเสนอแนะด้านความหมายขององค์ประกอบย่อย

- 1) “สุขภาพกาย” และ “สุขภาพจิต” ควรเป็นความหมายเดียวกันกับที่กระทรวงสาธารณสุขใช้ เพราะเมื่อทุกคนได้เห็นหรือได้ยินคำเหล่านี้จะสามารถเข้าใจความหมายทันที ไม่ต้องมาแปลความหมายกันใหม่
- 2) น่าจะเพิ่มเติมปัจจัยด้าน “ปัญญา (wisdom)” และ/หรือ “จิตวิญญาณ (spiritualities)”

(2.1.2) ข้อเสนอแนะในการปรับตัวชี้วัด/เกณฑ์การวัด

- 1) สุขภาพกายดี ตัวชี้วัดสัดส่วนประชากรที่ไม่เจ็บป่วย ในทางปฏิบัติจะไม่สามารถเก็บตัวเลขทั้งหมดได้จริง เพราะขึ้นกับปัจจัยของการที่จะไป/ไม่ไปหาหมอ ขณะที่เกณฑ์การวัดไม่ได้สื่อให้เห็นจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการ ที่แท้จริงจากการวัด เช่น การกำหนดเป้าหมายประชากรที่ไม่เจ็บป่วยต่อประชากรทั้งหมดไว้ถึงร้อยละ 100 ซึ่งพิจารณาแล้วไม่น่าจะเป็นไปได้ ที่จะทำให้คนทั้งประเทศไม่เจ็บป่วย จึงขอเสนอให้เปลี่ยนเป็น “สัดส่วนประชากรที่เจ็บป่วยต่อประชากรทั้งหมด” และควรพิจารณาจากสถิติของคนเจ็บป่วยจนต้องเข้าโรงพยาบาลว่าในระยะเวลา 1 ปี เข้าโรงพยาบาลกี่ครั้งและให้ตั้งเกณฑ์ ว่าคนที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงควรเข้าโรงพยาบาลไม่เกินปีละกี่ครั้ง

นอกจากนั้น เกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดในองค์ประกอบย่อย/ประเด็นของการวัดยังไม่ชัดเจน ทำให้ประเมินได้ยาก เช่น องค์ประกอบที่ 1 การมีสุขภาวะ อายุยืนยาว อายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ที่กำหนดเกณฑ์ไว้ว่า อายุขัยเฉลี่ยขั้นสูง 80 ปี อายุขัยเฉลี่ยขั้นต่ำ 25 ปี นั้น กรณีชุมชน/ครอบครัว มีคนสูงอายุน้อย หรือไม่มีคนอายุ 80 ปีเลย จะวัดและประเมินค่าอย่างไร

- 2) **สุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรม** ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับตัวชี้วัดในด้านสุขภาพจิตดี แต่มีบางข้อเสนอแนะที่ไม่เห็นด้วยเนื่องจาก สัดส่วนผู้ป่วยมาจากสถิติที่โรงพยาบาล ซึ่งวัดการเข้ารับบริการ ถ้าระบบบริการดีขึ้น ผู้ป่วยจะมีสัดส่วนมากขึ้น โดยมีได้แสดงว่าสุขภาพจิตแยกลง ดังนั้นตัวชี้วัดอาจพิจารณาจาก

๓๗ ตัวชี้วัดสุขภาพจิต จัดทำโดยกรมสุขภาพจิตซึ่งจะเน้นคุณภาพจิต และสมรรถนะของจิต โดยมีค่าเต็มอยู่ที่ 100 และจะสามารถประเมินได้ทุกปี ว่าปีนี้ตัวชี้วัดอยู่ที่ใด สัดส่วนคดีฉ้อโกง ประเด็นการมีคุณธรรมมิใช่เพียงเรื่องของคดีอาญาแต่ยังเกี่ยวข้องกับเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ระหว่างบุคคล กลุ่มคน ในการกระทำผิด เช่น การทุจริต มีขอบในการปฏิบัติหน้าที่ การฉ้อโกง น่าจะใช้ ตัวชี้วัด“สัดส่วนคดีฉ้อโกงต่อประชากร” แทน “สัดส่วนคดีอาญาต่อประชากรพันคน” เพราะสามารถสะท้อนถึงควมมีคุณธรรมและจริยธรรมโดยตรงมากกว่า

๓๘ ตัวชี้วัดการไม่เจ็บป่วยทางจิต สามารถคำนวณได้จากอัตราผู้ฆ่าตัวตายในแต่ละปี ว่ามีประมาณเท่าไร ซึ่งถ้าทุกคนมีสุขภาพจิตที่ดีก็จะไม่คิดฆ่าตัวตาย ทั้งนี้ **ควรนำผลการวิจัยในแต่ละด้านมาพิจารณาอธิบายประกอบ** เช่น งบประมาณค่ายารักษาโรค ใช้งบประมาณด้านใดมากที่สุด การฆ่าตัวตายสาเหตุของการฆ่าตัวตายประเด็นใดมากที่สุด และควรแยกผู้ติดสารเสพติดออกไปจากกลุ่มนี้ เพราะผู้ติดสารเสพติดเป็นผู้มีปัญหาจากครอบครัวหรือไม่ก็เป็นวัยรุ่นหลงผิด คบเพื่อนไม่ดี มากกว่าจะเป็นผู้ป่วยทางจิต

- 3) **คิดเป็นทำเป็น** ควรวัดจากการได้นำความรู้ไปประพฤติ/ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุขและพอใจ เนื่องจากถ้าหากวัดจากการศึกษาจากการเข้าเรียน หรือผลคะแนนสอบ อาจได้ผลสัมฤทธิ์ไม่ชัดเจน

สำหรับหัวข้อคุณภาพการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ควรจะต้องมีเกณฑ์ในการออกแบบทดสอบที่มาตรฐาน และเหมาะสม ควรมีการกำหนดคะแนนในภาพรวม เช่น ให้ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 55 เป็นต้น โดยใช้ผลการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้งน่าจะดูคะแนนจากวิชาอื่น เช่น จริยธรรม คุณธรรม เป็นต้น

๓๙ **อัตราการเรียนรู้** เกณฑ์การวัดที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้ประชากรทุกคนได้รับการศึกษาอย่างน้อย 6 ปี โดยกำหนดเป้าหมายร้อยละ 100 ควรจะปรับเป็น “ประชากรควรได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยร้อยละ” หรือปรับเป้าหมายให้ “ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี” จะทำให้มีพื้นฐานความรู้คิดเป็นเหตุผลมากขึ้น

(2.1.3) ข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวชี้วัด

- 1) สุขภาพกายดี สำหรับตัวชี้วัดของประเด็นนี้ มีตัวชี้วัดที่น่าสนใจคือ ต้นทุนทางสุขภาพ ที่สามารถคิดมาเป็นตัวเงินได้ ต้นทุนทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์ แต่ละคนเรื่องการเจ็บป่วยหรืออาจคำนวณได้จากงบประมาณในการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ารักษาโรคที่ใช้ในแต่ละปีประกอบด้วย
 - ๓๗ อายุขัยเฉลี่ยของประชากร ประเด็น อายุยืนยาว ควรนำอายุขัยเฉลี่ยของประชากรมาใช้เป็นตัวชี้วัดจะเหมาะสมกว่า อายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด
 - ๓๘ เพิ่มตัวชี้วัดเรื่องอาชีวอนามัย เช่น อัตราการเกิดโรคทางเดินอาหารต่อประชากร และอัตราการเกิดโรกระบบทางเดินหายใจต่อประชากร เป็นต้น
- 2) การมีคุณธรรม ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดในลักษณะเชิงบวกที่สามารถบ่งชี้ถึงประเด็นคุณธรรม เช่น อัตราการเพิ่มของอาสาสมัครที่ช่วยเหลือสังคม (โดยขอข้อมูลจากสมาคม/มูลนิธิที่จดทะเบียนในประเทศ) หรือสัดส่วนของประชากรที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม/วัฒนธรรม
- 3) คิดเป็นทำเป็น ในประเด็นคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนผู้เรียน ประชาชน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วย โดยควรเพิ่มเติมตัวชี้วัด ดังนี้
 - ๓๙ อัตราการอ่านออกเขียนได้ (literacy rate)
 - ๔๐ ตัวชี้วัดในเชิง EQ
 - ๔๑ ร้อยละของประชากรอายุย่างเข้าปีที่ 7-18 ปี ที่เข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐาน
 - ๔๒ การเรียนรู้ในเรื่องการทำงานเพื่อประกอบอาชีพ

(2.1.4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) ควรเพิ่มเติมองค์ประกอบย่อยเป็น 4 องค์ประกอบ คือ กาย (+สังคม) ใจ (จิต) และจิตวิญญาณ ใช้แนวทางตามหลักพุทธศาสนาที่แยกองค์ประกอบของมนุษย์ออกเป็น 3 (+1) = 4 คือ กาย (+ สังคม) ใจ (จิต) และ จิตวิญญาณ ซึ่งหมายถึงกลไกรับเข้า (+ส่งออก) ผ่าน ตา หู เป็นต้น และผ่านกาย (กายกรรม) ผ่านวาจา (วจีกรรม) และผ่านใจ (มโนกรรม) กลไกปรุงแต่งคือ จิต คิด และกลไกวินิจฉัยสั่งการ คือ จิตวิญญาณ ทั้ง 3-4 กลไกนี้ อยู่ที่ตัวมนุษย์ ฉะนั้นองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะ จึงควรแยกเป็น 4 ด้านแต่เป็นหนึ่งเดียว คือ สุขภาวะกาย สังคม ใจ (จิต) และจิตวิญญาณ

(2.2) องค์ประกอบที่ ② : เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง คือ การมีรายได้ที่เพียงพอเกิดจากการมีสัมมาชีพหรือการมีงานทำที่ดี มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้ที่เป็นธรรม ต่อเนื่อง และต้องอยู่ภายใต้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ เสถียรภาพ และมีการกระจายรายได้ในกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมอย่างเป็นธรรม โดยสามารถแยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การมีสัมมาชีพ (มีงานทำ รายได้เพียงพอ มีหลักประกันและความปลอดภัยในการทำงาน) 2) การมีความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ (การกระจายรายได้) และ 3) เศรษฐกิจเข้มแข็ง (เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ)

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 89.39 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เห็นด้วยกับการกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม สอดคล้องและสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ขณะที่ร้อยละ 10.6 ไม่มีความเห็น อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(2.2.1) ข้อเสนอแนะในการปรับตัวชี้วัด/เกณฑ์การวัด

1) การมีสัมมาชีพ

๓๗ ตัวชี้วัด “อัตราการว่างงาน” ประเด็นการวัด การมีงานทำ ควรวัดให้ครอบคลุมการจ้างงานนอกตลาดแรงงาน เนื่องจากแรงงานนอกระบบมีสัดส่วนและความสำคัญเช่นเดียวกัน และควรพิจารณาจำแนกตามพื้นที่เขตเมืองและเขตชนบท รวมทั้งควรพิจารณาประเด็นเรื่องการว่างงานแบบแฝง การทำงานต่ำระดับ ซึ่งอาจจะสะท้อนสภาพปัญหาของสถานการณ์การมีงานทำให้ชัดเจนมากขึ้น และ “ช่วงระยะเวลาการว่างงาน” เพราะบางคนอาจว่างงานนานหลายปีแต่บางคนว่างงานไม่นาน ทั้งนี้ อัตราการว่างงานควรมีการเปรียบเทียบควบคู่ไปกับการศึกษาและรายได้ โดยเปรียบเทียบกับจำนวนผู้จบการศึกษาและจำนวนประชากรวัยทำงาน

๓๘ ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัด “สัดส่วนครัวเรือนที่มีเงินออม” ในประเด็นการวัดรายได้ที่เพียงพอ เพราะการมีเงินออมและไม่มีหนี้สินน่าจะสามารถอนุมานได้ว่า มีรายได้มากกว่ารายจ่าย โดยพิจารณาในรายละเอียดว่าควรมีเงินออมร้อยละเท่าไรของรายได้ รวมทั้งอาจพิจารณาประกอบจากรายได้เพิ่มของครอบครัวโดยดูจากรายได้หลักกับรายได้เสริมประกอบด้วย

๓๙ รายได้ที่เพียงพอ ควรพิจารณาเพิ่มตัวชี้วัด ร้อยละของครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

- ๓๖ ปรับตัวชีวิตจาก “สัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการ” เป็น “สัดส่วนแรงงานที่ได้รับหลักประกันทางสังคม” จะเห็นว่าการใช้ตัวชี้วัดสัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการนี้จะไม่สะท้อนปัญหาการมีหลักประกันและความปลอดภัยในการทำงานที่แท้จริงของประเทศ เนื่องจากไม่ครอบคลุมแรงงานในภาคเกษตรซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคม ดังนั้น ควรปรับเกณฑ์การวัดสัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการให้ครอบคลุมจำนวนผู้ทำประกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย การประกันสุขภาพและประกันชีวิตของกลุ่มประชาชนที่เป็นผู้ประกอบการเองในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมพื้นบ้านและภาคบริการ ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองในระบบประกันสังคม หรือข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ๓๗ เกณฑ์การวัด สัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ควรอธิบายให้ชัดเจนถึงหลักในการกำหนดเกณฑ์ร้อยละ 10 ว่ามาจากสมมติฐานใด และคิดว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำเกินไป ควรปรับเกณฑ์การวัดให้เหมาะสม นอกจากนี้ การวัดในประเด็นรายได้ที่เพียงพอ จากสัดส่วนรายได้สูงกว่ารายจ่าย ในทางปฏิบัติครัวเรือนมักไม่บอกรายได้ที่แท้จริง ขณะเดียวกันอาจไม่สะท้อนรายได้จริงของสังคมเกษตรกรรม เนื่องจากเกษตรกรจะมีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน แต่จะมีรายได้ที่เป็นผลผลิตที่ใช้บริโภคภายในครัวเรือน ดังนั้น ควรใช้หนี้สินครัวเรือนที่เป็นภาระต้องจ่ายคืนภายใน 3 เดือนเป็นตัวชี้วัดแทนการวัดความแตกต่างระหว่างรายได้กับรายจ่าย

2) ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

- ๓๘ ควรกำหนดนิยามของความยากจนให้ชัดเจน เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน เพราะมีเกณฑ์ในการวัดความยากจนที่แตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน เช่น เกณฑ์ของ สศช. ที่กำหนดให้คนจนคือคนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน 1,242 บาท/เดือน เกณฑ์ของ จปฐ. มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปีคน รวมทั้ง คนจนจากการจดทะเบียนคนจน เป็นต้น
- ๓๙ การวัดความยากจน โดยเปรียบเทียบกับรายได้ต่อหัวต่อปี เห็นว่าไม่ถูกต้องทั้งนี้เพราะคนในชนบทแม้จะมีรายได้ที่เป็นตัวเงินน้อยมาก แต่ไม่ยากจน เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน
- ๔๐ ตัวชี้วัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย ควรนำภาระหนี้สินและภาระดอกเบี้ยมาหักลบกับเงินออมหรือรายได้ก่อนนำไปคำนวณเป็นตัวชี้วัด
- ๔๑ ควรพิจารณาความเหลื่อมล้ำของรายได้ ว่ามีแนวโน้มต่างกันอย่างไร
- ๔๒ ควรปรับเกณฑ์การวัดในประเด็นเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยกำหนดให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อยู่ในระดับประมาณ 5 – 6% ต่อปี ใกล้เคียงกับ Potential GDP อัตราเงินเฟ้อ ให้อยู่ในกรอบเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 0 – 3.5% และดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP ให้ขาดดุลได้ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานสากลคือ -2.5% ของ GDP และไม่ควรรขาดดุลติดต่อกันนานเกินไป

(2.2.2) ข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวชี้วัด

1) องค์ประกอบการมีสัมมาชีพ ควรพิจารณาเพิ่มเติมประเด็น

- ๓๗ การได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงาน โดยกำหนดตัวชี้วัด คือ สัดส่วนคดีพิพาทด้านแรงงาน
- ๓๘ ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัด อัตราการประสบอันตรายจากการทำงานและโรคจากการทำงาน ในประเด็นการวัดเกี่ยวกับการมีหลักประกันและความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้ครอบคลุมในประเด็นความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้เพราะตัวชี้วัดสัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการที่กำหนดไว้เดิมยังไม่สะท้อนการวัดให้ครอบคลุมถึงความปลอดภัยในการทำงาน โดยเกณฑ์การวัดพิจารณาจาก อัตราที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง แสดงว่ามีการป้องกันและดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ๓๙ ควรเพิ่มประเด็นในเรื่องการมีหลักประกันและมีรายได้หรือเงินออมที่เพียงพอหลังวัยเกษียณ โดยกำหนดตัวชี้วัดคือ ระดับรายได้อย่างน้อยร้อยละ 50 ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย และกำหนดเกณฑ์การวัดจากอัตราผลประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนประกันสังคมรวมกับกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ
- ๔๐ องค์ประกอบย่อย “มีหลักประกันและความปลอดภัยในการทำงาน” เสนอเพิ่มตัวชี้วัด “สัดส่วนประชากรที่มีหลักประกันสุขภาพ” เพื่อสร้างฐานความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน

2) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาประกอบ โดยเพิ่มตัวชี้วัด สัดส่วนการออมต่อการลงทุนของประเทศ เพื่อสะท้อนถึงเศรษฐกิจของประเทศที่สามารถพึ่งพาเงินทุนภายในประเทศได้มากน้อยเพียงใด หรือเป็นตัวชี้วัด เงินออมระยะยาวในประเทศ โดยกำหนดเกณฑ์การวัดจากเงินสะสมรวมกับเงินสมทบร้อยละ 3 ของค่าจ้างจากผู้มีงานทำทั่วประเทศ

(2.2.3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) ควรกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำประเด็นองค์ประกอบคุณภาพ หรือคุณลักษณะของพฤติกรรม (กาย) ความสัมพันธ์ (สังคม) ความคิด (จิต) และสติปัญญา (จิตวิญญาณ) ของมนุษย์ทั้ง 4 มาตั้ง คือ การรู้ การคิด การทำ (รับเข้า + ส่งออก) แล้วประเมินว่าได้รู้ คิด ทำ สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร มากน้อยเพียงใด ตัวชี้วัด เกณฑ์การวัดก็น่าจะสอดคล้องกับประเด็นคน และประเด็นปรัชญานี้ โดยอาจจะตั้งประเด็น/ องค์ประกอบ ดังนี้ 1) พอประมาณ (สายกลาง) 2) ความมีเหตุผล 3) ความมีภูมิคุ้มกัน 4) มีความรู้/ การใช้ความรู้ 5) มีคุณธรรม จริยธรรม/ความตั้งมั่นในคุณธรรม/จริยธรรม เพราะความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและความเป็นธรรมของระบบ/โครงสร้างของเศรษฐกิจ มิได้เกิดจากตัวเศรษฐกิจ/วัตถุการผลิต หรือรายได้ แต่จะอยู่ที่คุณสมบัติ และคุณภาพของคน

- 2) ในประเด็นเรื่องความยากจน ควรกำหนดกิจกรรม/โครงการที่ช่วยเหลือให้เป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในระยะยาว เช่น การสร้างและการพัฒนาอาชีพ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง
- 3) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตโดยรวม มีความเสี่ยงที่จะทำให้องค์ประกอบเศรษฐกิจเข้มแข็งไม่เข้มแข็ง เนื่องจากค่า TFP ของประเทศต่ำ
- 4) เศรษฐกิจเข้มแข็ง เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ จะยืนยันทันทีจริง จะมีส่วนเชื่อมโยงกับองค์ประกอบที่ 5 และ 6 อย่างมาก และเทียบกับนโยบายของรัฐที่จะต้องปรับเปลี่ยนจากการเน้นแรงงานราคาถูกให้ปรับเปลี่ยนเป็นการเพิ่มคุณภาพแรงงาน เพิ่มคุณภาพการผลิต เพิ่ม Value Added ของผลผลิต มิฉะนั้น บ้านเมืองเราจะเสื่อมโทรม ส่งผลต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงต่อเนื่อง ทำร้ายสุขภาพโดยรวมของประชากร ถูกเอาเปรียบจากต่างชาติ ด้วยความรู้ไม่เท่าทันเพราะ “คิดสั้น” ไม่ได้มองการณ์ไกลอย่างมี “วิสัยทัศน์” จริงตามตัวอักษรที่วาดไว้ โดยเฉพาะการขาดธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 1 ในประเด็น “มีคุณธรรม” และองค์ประกอบที่ 6 ในประเด็น “ธรรมาภิบาล” อีกด้วย
- 5) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ ควรจะกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับจำนวนมาตรการที่ออกมาเพื่อช่วยบรรเทาให้คนไทยใช้สินค้าที่ผลิตโดยคนไทย
- 6) ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อยเรื่อง ส่งเสริมการพัฒนาลาดทุน โดยกำหนดตัวชี้วัดคือ จำนวนนักลงทุนประเภทสถาบันเพิ่มขึ้น และปริมาณประเภทหลักทรัพย์ลงทุนที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์การวัดจากปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนประเภทสถาบัน และปริมาณหลักทรัพย์ที่มีเสถียรภาพในตลาดทุน ตามลำดับ
- 7) การส่งเสริมเศรษฐกิจดุลนิยม อาจไม่มีเงินเป็นตัวตั้ง แต่สัมพันธ์กับความถูกต้องของทุกองค์ประกอบ ของกาย จิต ปัญญา เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม แต่เศรษฐกิจดุลนิยมมักจะเปรียบเทียบกันไม่ได้กับการเติบโตของ เศรษฐกิจตามระบบทุนนิยมซึ่งอาจต้องตั้งตัวชี้วัดตามวิถีชีวิตที่เป็นจริง

(2.3) องค์ประกอบที่ ③ : ครอบครัวอบอุ่น หมายถึง ครอบครัวที่สมาชิกมีความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีความรัก ความผูกพันต่อกัน สามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในวิถีชีวิตของความเป็นไทย เลี้ยงดูผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อให้สามารถดำรงความเป็นครอบครัวได้อย่างมีคุณภาพที่ยั่งยืน โดยสามารถแยกได้เป็น 2 องค์ประกอบย่อย คือ บทบาทครอบครัวที่เหมาะสม และสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 93.94 เห็นด้วยกับภาพรวมขององค์ประกอบครอบครัวอบอุ่น โดย

(2.3.1) ข้อเสนอแนะในการปรับตัวชีวิต/เกณฑ์การวัด

1) บทบาทครอบครัวที่เหมาะสม : ความรักความเอื้ออาทรในครอบครัว

- ๓๗ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับแนวคิดการให้ความสำคัญกับการเลี้ยงดูผู้สูงอายุและเด็ก ซึ่งสามารถสะท้อนถึงความรักความเอื้ออาทรในครอบครัว แต่ควรจะปรับหรือเพิ่มเติมตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับระบบสวัสดิการสังคม ดังนี้
 - ๓๘ สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งต่อความสามารถในการรองรับของภาครัฐและเอกชน
 - ๓๙ สัดส่วนผู้สูงอายุที่ยังต้องทำงานหารายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว
 - ๔๐ สัดส่วนผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือน
 - ๔๑ สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้งต่อความสามารถในการรองรับของภาครัฐและเอกชน
 - ๔๒ สัดส่วนเด็กที่ต้องทำงานหารายได้
 - ๔๓ สัดส่วนเด็กเร่ร่อนต่อจำนวนครัวเรือน
- ๓๘ ตัวชี้วัดด้านคติความรุนแรงในครอบครัว ควรวัดให้ครอบคลุมการประทุษร้ายทางเพศในครอบครัว และเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว และควรมีเกณฑ์การวัดความรุนแรงในครอบครัวด้วย
- ๓๙ สำหรับตัวชี้วัดด้านคดีเด็กและครอบครัว ควรวัดให้ครอบคลุมด้านเด็กและเยาวชนติดยาเสพติด อบายมุข การเที่ยวสถานบันเทิง / สัดส่วนคนในครอบครัวปลดออบายมุขและสารเสพติด/ สัดส่วนเด็กและเยาวชนที่ต้องคดี/ อัตราการเข้าสู่สถานพินิจ
- ๔๐ ต้องกำหนดเกณฑ์การวัดให้ชัดเจนว่า สัดส่วนผู้สูงอายุและเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ในระดับใดที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน
- ๔๑ เกณฑ์การวัดเป็นปริมาณมากเกินไป ควรใช้เกณฑ์การวัดเชิงคุณภาพด้วย

2) สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว : การดำรงความเป็นครอบครัว

- ๓๗ ตัวชี้วัด “อัตราการหย่าร้าง” เป็นตัวชี้วัดที่ปลายเหตุ ควรมีตัวชี้วัดประเภทเตือนภัยประกอบด้วย เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว
- ๓๘ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมในกรณีที่คู่สมรสแยกกันอยู่คนละบ้าน แต่ยังไม่ต้องการหย่าด้วย
- ๓๙ ในชนบทไม่นิยมการจดทะเบียนสมรส ดังนั้นอัตราการหย่าร้างที่ได้จากที่ว่าการอำเภอจึงน่าจะไม่ใช่ตัวเลขจริง จึงควรจะมีการสำรวจในชุมชนทุกๆ 3-5 ปี หรือสำรวจอัตราเด็กนักเรียนที่มีพ่อแม่แยกกันอยู่
- ๔๐ เพิ่มตัวชี้วัดอัตราการจดทะเบียนสมรส และการฆ่าตัวตายจากปัญหาครอบครัว
- ๔๑ เพิ่มตัวชี้วัดการสื่อสารที่ดีต่อกัน และการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

(2.3.2) ข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวชี้วัด

1) บทบาทครอบครัวที่เหมาะสม : ความรักความเอื้ออาทรในครอบครัว

- ๓๓ บทบาทหน้าที่ของคู่ความสัมพันธ์ เช่น ระหว่างสามี – ภรรยา ระหว่างพ่อแม่ – ลูก และเครือญาติ
- ๓๔ ตัวชี้วัดด้านการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในวิถีชีวิตความเป็นไทย โดยใช้สัดส่วนเด็กทารกแรกเกิดได้ดื่มนมแม่อย่างน้อย 3 เดือน และการถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- ๓๕ ผู้ป่วย คนพิการ ที่ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว
- ๓๖ จำนวนครอบครัวตัวอย่างที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี
- ๓๗ เด็กและเยาวชนมีบุตรก่อนบรรลุนิติภาวะ

2) สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว : การดำรงความเป็นครอบครัว ควรเพิ่มประเด็นตัวชี้วัด “การอยู่ร่วมกันของครอบครัว” โดยใช้ตัวชี้วัด

- ๓๘ สัดส่วนการรับประทานอาหารร่วมกันในครอบครัวต่อสัปดาห์
- ๓๙ สัดส่วนหมู่บ้านที่จัดกิจกรรมสำหรับครอบครัวในหมู่บ้าน
- ๔๐ ร้อยละของการปฏิบัติงานในวันเสาร์-อาทิตย์ลดลง
- ๔๑ ร้อยละของครอบครัวที่ทำกิจกรรม/งานอดิเรกร่วมกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ทำกิจกรรมทางศาสนา เล่นกีฬา สันทนาการ ท่องเที่ยว)

(2.3.3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) เพิ่มนิยามครอบครัวอบอุ่น “.....มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย ในวิถีชีวิตของความเป็นไทย.....”
- 2) ใน ภาพรวมเห็นด้วยกับความหมายและองค์ประกอบของครอบครัวอบอุ่น แต่ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มีเพียง 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง และ อัตราการหย่าร้าง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในเชิงลบอย่างเดียว ยังไม่สามารถสะท้อนภาพความเป็นครอบครัวอบอุ่นได้ชัดเจน ควรพิจารณาตัวชี้วัดเชิงบวกเพิ่มเติม
- 3) ควรเพิ่มองค์ประกอบ “บทบาทครอบครัวต่อชุมชนและสังคม”
- 4) ควรเพิ่มประเด็นตัวชี้วัด “ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครอบครัว” โดยใช้ตัวชี้วัด
 - ๓๘ จำนวนคนในครอบครัวที่จะเข้าสู่ระบบการออมระยะยาวเพื่อการเกษียณอายุ
 - ๓๙ อัตราผลประโยชน์ทดแทนที่ได้รับจากกองทุนการออมเพื่อเกษียณอายุ

(2.4) องค์ประกอบที่ ④ : ชุมชนเข้มแข็ง คือ ชุมชนที่สามารถบริหารจัดการชุมชน พัฒนาชุมชน ตลอดจนแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างมีเหตุมีผลและมีการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนและองค์กรในชุมชนสามารถร่วมมือ ช่วยเหลือกัน เกื้อกูลและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รวมทั้งมีภาคีการพัฒนาที่มีบทบาทเกื้อหนุนกันภายในชุมชน มีการสื่อสาร และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างไว้ซึ่งคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนเอกลักษณ์ความเป็นไทย โดยสามารถแยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ ชุมชนพึ่งตนเองได้ ชุมชนเกื้อกูล และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 88.06 เห็นด้วยกับภาพรวมขององค์ประกอบชุมชนเข้มแข็ง การกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดมีความเหมาะสม และสอดคล้องเชื่อมโยงกัน โดยมีข้อเสนอแนะการปรับปรุงตัวชี้วัด เกณฑ์การวัด และเพิ่มเติมตัวชี้วัดใหม่ ดังนี้

(2.4.1) ข้อเสนอแนะในการปรับตัวชี้วัด/เกณฑ์การวัด

1) ชุมชนพึ่งตนเองได้

๓๖ การปรับปรุงตัวชี้วัด

- ๓ ไม่ควรใช้ตัวชี้วัดจาก “สหกรณ์” เพียงองค์กรเดียว เพราะเป็นการสะท้อนเฉพาะชุมชนที่มีระบบสหกรณ์เท่านั้น แต่ระดับชุมชนจะมีกลุ่มเศรษฐกิจอื่นที่นอกเหนือจากสหกรณ์ที่มีการบริหารจัดการและสามารถสร้างรายได้พึ่งตนเองได้
- ๓ ตัวชี้วัดที่กำหนดสามารถสะท้อนภาพรวมของประเทศได้ แต่ไม่สามารถสะท้อนถึงระดับพื้นที่/ชุมชนได้
- ๓ สหกรณ์ทั้งหมดไม่ใช่สถาบันการเงิน

๓๗ การปรับปรุงเกณฑ์การวัด

- ๓ สหกรณ์มีหลายประเภท ดังนั้นการกำหนดสัดส่วนสหกรณ์ที่เข้มแข็งร้อยละ 70 ของสหกรณ์ทั้งหมดจึงไม่เหมาะสม ควรจะเพิ่มเกณฑ์โดยดูจากคนในชุมชนเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์เพิ่มขึ้นและลดการกู้เงินสหกรณ์ จะแสดงถึงว่าคนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- ๓ สัดส่วนสหกรณ์ที่เข้มแข็งต่อสหกรณ์ทั้งหมด ร้อยละ 70 นั้นไม่สามารถทราบได้ว่าเกณฑ์ที่กำหนดมีความเหมาะสมหรือไม่ มีเกณฑ์การพิจารณาอย่างไรว่าสหกรณ์ใดเป็นสหกรณ์ที่เข้มแข็ง
- ๓ เกณฑ์การวัดตั้งไว้สูงเกินไปเพราะยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกมาก
- ๓ ควรขยายความเข้มแข็งของสหกรณ์ให้ครอบคลุมการเงิน อัตราผลตอบแทนความสามารถในการบริหาร

2) ชุมชนเกื้อกูลกัน

๓๖ การปรับปรุงตัวชี้วัด

- ๓๖.๑ สัดส่วนหมู่บ้านที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม ไม่สามารถสะท้อนอะไรได้มาก ถ้าพิจารณาในเชิงปริมาณ ถือได้ว่าทุกหมู่บ้านได้รับความคุ้มครองทางสังคมจากภาครัฐ
- ๓๖.๒ ควรใช้สัดส่วนของหมู่บ้านที่มีสมาชิกในหมู่บ้านเกื้อกูลกันมากกว่าที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม
- ๓๖.๓ ควรใช้สัดส่วนการจัดสวัสดิการหมู่บ้าน/ชุมชนโดยชาวบ้านหรือร่วมมือกับภาครัฐ แทนการได้รับการคุ้มครองทางสังคม
- ๓๖.๔ ควรอธิบาย “ได้รับการคุ้มครองทางสังคม” ให้เป็นรูปธรรมด้วย

๓๗ การปรับปรุงเกณฑ์การวัด

- ๓๗.๑ ควรกำหนดเกณฑ์การวัดให้มีระดับเข้มข้น ที่กำหนดสัดส่วนร้อยละ 50 ต่ำเกินไป
- ๓๗.๒ เกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดสัดส่วนหมู่บ้านที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และตัวชี้วัดหมู่บ้านที่มีการเรียนรู้โดยชุมชน ควรเป็นร้อยละ 100

3) การมีส่วนร่วมของชุมชน

๓๘ การปรับปรุงตัวชี้วัด

- ๓๘.๑ ควรนิยามความหมายของคำว่า สหกรณ์เข้มแข็งให้ชัดเจน

๓๙ การปรับปรุงเกณฑ์การวัด

- ๓๙.๑ ตัวชี้วัดสัดส่วนหมู่บ้านที่มีการเรียนรู้โดยชุมชน ควรกำหนดเกณฑ์ชี้วัดที่เป็นรูปธรรม เช่นการมีแผนแม่บทชุมชน
- ๓๙.๒ ตัวชี้วัดสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มชุมชน ควรกำหนดเกณฑ์การชี้วัดให้ชัดเจน

(2.4.2) ข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวชี้วัด

1) ชุมชนพึ่งตนเองได้

- ๓๙.๑ ควรจะมีในเรื่องที่เกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตซึ่งนำไปสู่ชุมชนที่พึ่งตนเองได้ เช่น สัดส่วนของชุมชนที่นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
- ๓๙.๒ ควรวัดจากความเข้มแข็งของการรวมตัวในรูปแบบกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กองทุน/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนข้าว กองทุนพลังงาน ธนาคารโคกระบือกลุ่มชุมชนภาคประชาสังคม ด้วยถึงแม้บางกลุ่มจะเป็นกลุ่มทุนหรือองค์กรที่ไม่มีกฎหมายรองรับก็ตาม
- ๓๙.๓ ควรเพิ่มสัดส่วน อบต.ที่เข้มแข็งต่อ อบต.ทั้งหมด
- ๓๙.๔ ควรเพิ่มสัดส่วนภาระหนี้สินของชุมชน
- ๓๙.๕ ข้อมูล กชช.2ค. ด้านความเข้มแข็งของชุมชนมี 5 ตัวชี้วัด สามารถนำมาปรับใช้ได้

2) ชุมชนเกื้อกูลกัน

- ๓๓ ควรเพิ่มตัวชี้วัดการเกื้อกูลควรเพิ่มการรักษาประเพณีดั้งเดิม
- ๓๔ ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนในเรื่องความพยายาม/ การมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ ชุมชน ในการจัดสวัสดิการหมู่บ้าน/ ชุมชน โดยชาวบ้านเอง หรือโดยการร่วมมือกับภาครัฐ เช่น เงินออม เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพ เงินสำหรับผู้สูงอายุ สัดส่วนของผู้สูงอายุ/ คนพิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวนคนหรือแหล่งเงินทุนที่สามารถให้ความช่วยเหลือด้านการเงินยามฉุกเฉิน ฯลฯ
- ๓๕ ตัวชี้วัดการได้รับความคุ้มครองในเขตเมือง
- ๓๖ สัดส่วนจำนวนชุมชนที่มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งในชุมชน

3) การมีส่วนร่วมของชุมชน

- ๓๗ ควรเพิ่มตัวชี้วัดสัดส่วนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพเสริม สัดส่วนรายได้จากอาชีพเสริม
- ๓๘ ควรเพิ่มสัดส่วนความต้องการของคน/สมาชิกที่อยากจะมีส่วนร่วมกันดูแลชุมชนของตนเอง
- ๓๙ ควรเพิ่มสัดส่วนของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการสืบสานศิลปวัฒนธรรม
- ๔๐ ควรเพิ่มสัดส่วนผู้มีความสามารถกล้าแสดงออกและเป็นผู้นำในสิ่งที่ดีต่อชุมชน
- ๔๑ ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อยด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔๒ ควรเพิ่มสัดส่วนประชากรช่วงอายุต่างๆในชุมชน
- ๔๓ ควรเพิ่มสัดส่วนชุมชนที่มีส่วนร่วมการทำนุบำรุงและอนุรักษ์สาธารณประโยชน์
- ๔๔ สัดส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านอื่นๆ ด้วย เช่น การลงแขก
- ๔๕ ควรเพิ่มสัดส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านอื่นๆ ด้วย เช่น การลงแขก การดำเนินกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ในชุมชน หรือการรักษาประเพณีดั้งเดิมร่วมกัน
- ๔๖ ควรเพิ่มตัวชี้วัดสัดส่วนของชุมชนที่มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งในชุมชน

(2.4.3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) การจัดเก็บข้อมูล ควรจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนและนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาต่อไป
- 2) ควรเพิ่มการเป็นชุมชนปลอดอาชญากรรม/ยาเสพติด/อบายมุข/การมั่วสุมในทางที่ไม่ดีของเยาวชน (ชุมชนเข้มแข็ง)

(2.5) องค์ประกอบที่ ⑤ : สภาพแวดล้อมดี ระบบนิเวศที่สมดุล สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน และการมีบริการสาธารณูปโภคที่พอเพียง ตลอดจนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพเพื่อสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย โดยสามารถแยกได้เป็น 4 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต (ที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ) 2) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (คดีความรุนแรง) 3) คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี (มลภาวะด้านน้ำ อากาศ ดิน และขยะ) และ 4) ระบบนิเวศสมดุล (ความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ)

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 92.06 เห็นด้วยกับภาพรวมขององค์ประกอบสภาพแวดล้อมดี ระบบนิเวศที่สมดุล โดย

(2.5.1) ข้อเสนอแนะในการปรับตัวชีวิต/เกณฑ์การวัด

1) ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต

- ๓๖ เกณฑ์การวัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านเป็นของตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์การวัดสูงสุดถึงร้อยละ 100 นับว่าเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง ถึงแม้ว่าคนไทยจะมีงานทำเพิ่มมากขึ้นและมั่นคง
- ๓๗ ตัวชี้วัดด้านที่อยู่อาศัย ควรเป็นสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (ข้อมูล จปฐ. ตัวชี้วัดที่ 14 คือ ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร)
- ๓๘ ตัวชี้วัด “สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้” อาจไม่เหมาะสมกับบางพื้นที่ ดังนั้น ตัวชี้วัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ ควรเป็นสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาหรือน้ำบาดาลใช้ หรือสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปา ในข้อมูล จปฐ. คือ ตัวชี้วัดที่ 15 ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
- ๓๙ ประเด็นสาธารณูปโภค/ สาธารณูปการ กำหนดตัวชี้วัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ โดยกำหนดเกณฑ์ร้อยละ 100 ไม่เหมาะสม เนื่องจากประชาชนสามารถใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ น้ำบาดาล หรือน้ำฝนได้ จึงควรกำหนดตัวชี้วัดเป็นสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดใช้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ร้อยละ 100 รวมทั้งให้คำจำกัดความว่าน้ำสะอาดหมายถึง รวมถึง น้ำจากแหล่งใดบ้าง

2) คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

- ๓๖ ควรปรับตัวชี้วัดขององค์ประกอบย่อยของมลภาวะด้านน้ำจากสัดส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอย่างต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้เป็นอยู่ในเกณฑ์ดี
- ๓๗ ปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ควรปรับเกณฑ์การวัดจากร้อยละ 50 ของทั้งหมดภายในปี 2549 เป็นร้อยละ 80 ของทั้งหมดภายในปี 2550

3) ระบบนิเวศที่สมดุล

- ๓๗ ตัวชี้วัดปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้ต่อชั่วโมงนั้น ควรพิจารณาให้ครอบคลุมจำนวน ชนิดพันธุ์/ปริมาณของปลา/ความสมบูรณ์ของปะการัง/หญ้าทะเลสาหร่ายทะเล
- ๓๘ การกำหนดเกณฑ์ของตัวชี้วัดพื้นที่ป่าไม้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ควรพิจารณาถึงสภาพ ภูมิประเทศเป็นหลักด้วย

(2.5.2) ข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวชี้วัด

- 1) ควรเพิ่มประเด็นการพัฒนาด้านพลังงานอย่างมีดุลยภาพ มีการพัฒนาพลังงานทดแทนอย่าง ยั่งยืน ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาด้านประสิทธิภาพของชุมชนในการใช้ พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน สัดส่วนการใช้พลังงานในประเทศ และปริมาณพลังงาน สะอาดในชุมชน
- 2) ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต
 - ๓๙ ควรเพิ่ม การมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน มีแหล่งน้ำในการประกอบอาชีพ และการมี สภาพแวดล้อมที่สมดุล เพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยพื้นฐานของภาคเกษตร
 - ๔๐ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ควรเพิ่มตัวชี้วัดขององค์ประกอบย่อย ด้านสาธารณูปโภค เกี่ยวกับเส้นทางคมนาคม ไฟฟ้า โทรศัพท์ โดยมีตัวชี้วัด คือ สัดส่วนครัวเรือนที่มีไฟฟ้า สัดส่วนครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ และหมู่บ้านที่มีถนนลาดยางหรือคอนกรีต รวมทั้งควรเพิ่ม ตัวชี้วัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม (เช่น Accessibility สำหรับคน พิการ)
- 3) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - ๔๑ ควรเพิ่มประเด็น ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ดินถล่ม วาตภัย
 - ๔๒ คดีความรุนแรง ควรพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ดังนี้ ดัชนีชีวิตอาชญากรรมบนท้องถนน (ใช้วัดความเปลี่ยนแปลงของประสพการณ์ เกี่ยวกับอาชญากรรมบนท้องถนนและทางเดินสาธารณะ) ดัชนีความปลอดภัยบนท้อง ถนนของบุคคล (ติดตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความรู้สึกด้านความปลอดภัย และความมั่นคง และจะวัดความรู้สึกไม่ปลอดภัย ของประชาชนเวลาที่ออกนอกบ้าน) ดัชนีอาชญากรรมภายในพื้นที่ส่วนบุคคล (เพื่อติดตามความเปลี่ยนแปลงของ ประสพการณ์ที่เกี่ยวกับอาชญากรรมในบ้าน ซึ่งได้รวมอาชญากรรม 2 ประเภท คือ ความ รุนแรงและการประทุษร้ายต่อประชาชน ขณะที่อยู่ในบ้านและการกระทำผิดที่มักเกิดขึ้น ในขณะที่ไม่มีใครอยู่บ้าน เช่น การโจรกรรมในยามค่ำคืน การลอบวางเพลิง เป็นต้น) ดัชนีความปลอดภัยภายในพื้นที่ส่วนบุคคล (วัดความรู้สึกเสี่ยงต่อความรุนแรงภายใน และความเสี่ยงต่อการถูกลักขโมย หรือความเสียหายอื่นๆ เวลาไม่อยู่บ้าน) ดัชนี อาชญากรรมในที่สาธารณะ (เป็นการวัดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในที่ๆ คนชุมนุมกัน เช่น สถานที่ทำงาน โรงเรียน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น) นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ ข้อมูล จปฐ. ตัวชี้วัดที่ 20 คือครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ๓๖ ควรเพิ่มเติมประเด็นการวัด และตัวชี้วัดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้านและชุมชนด้วย
- ๓๗ เกณฑ์การวัดสัดส่วนคดียาเสพติด 1.8 คดีต่อประชากรพันคน ยังนับว่าสูงกว่าที่ ปปส. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดเป้าหมายการปราบปรามยาเสพติดในปีงบประมาณ 2550 ในเชิงยุทธศาสตร์ โดยได้กำหนดเป้าหมายการปราบปรามเป็นรายสำคัญ จำนวน 720 ราย รายย่อยจำนวน 13,175 ราย หมายจับ (ทุกข้อหา) จำนวน 2,200 ราย ตรวจสอบทรัพย์สิน จำนวน 806 ราย ระบบบังคับบำบัด จำนวน 23,889 ราย และระบบสมรรถใจ จำนวน 4,517 ราย

4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

- ๓๘ ควรเพิ่มตัวชี้วัดในเรื่อง **มลพิษทางเสียง** เพราะประเด็นดังกล่าวก็เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์เช่นกัน เช่น สัดส่วนของจำนวนวันที่ระดับเสียงมีค่าเกินมาตรฐานต่อจำนวนวันที่ตรวจวัดริมถนนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ร้อยละ) และ สัดส่วนของจำนวนวันที่ระดับเสียงมีค่าเกินมาตรฐานต่อจำนวนวันที่ตรวจวัดริมถนนต่างจังหวัด (ร้อยละ) เป็นต้น และ**มลพิษจากของเสียอันตรายชุมชน** ปริมาณของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นศักยภาพการกำจัด (ตัน/ปี) และ ปริมาณของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นศักยภาพการกำจัด (ตัน/ปี) เป็นต้น รวมทั้งควรเพิ่มเติมในเรื่อง **การร้องเรียนปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม** เพราะเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บ่งชี้ถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดขึ้น ควรเพิ่มตัวชี้วัดในเรื่อง **มลพิษทางอากาศ**ด้วย โดยต้องมีตัวชี้วัดด้านภาคเอกชน อุตสาหกรรมผู้ประกอบการที่เป็นตัวที่สามารถตรวจสอบทานกับตัวชี้วัดอื่นๆ ด้วย เช่น โรงงานที่สร้างมลพิษ การควบคุม การตรวจสอบ องค์การลงโทษผู้ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- ๓๙ ควรให้ความสำคัญในเรื่อง**คุณภาพของดิน** เพราะดินเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบอาชีพของเกษตรกร
- ๔๐ ควรกำหนดค่านิยามของเสีย โดยไม่ควรรวมของเสียอันตราย ซึ่งมีขั้นตอนกำจัดที่เข้มงวดกว่าของเสียทั่วไป และควรกำหนดให้มีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกสุขลักษณะไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นตามร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 - 2554
- ๔๑ ควรเพิ่มตัวชี้วัด สัดส่วนปริมาณฝุ่นละอองในอากาศอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

5) ระบบนิเวศที่สมดุล

- ๔๒ ควรเพิ่มประเด็นที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และการเพิ่มจำนวนของสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือหายาก รวมทั้งควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดบางตัว เช่น จำนวนการเกิดภัยธรรมชาติ และอัตราการสูญเสียป่าไม้และความหลากหลายทางธรรมชาติ หรือพื้นที่สีเขียวต่อประชากรด้วย

- ๓๖ ควรเพิ่มตัวชี้วัด คือ สัดส่วนการปลูกพืชและปลูกป่าทดแทน สัดส่วนของสัตว์ป่า และ สัดส่วนพื้นที่ป่าต้นน้ำ (โดยใช้เกณฑ์การวัดฐานเดิมที่เคยเป็น ด้วยการฟื้นฟูกลับมาใหม่ให้ได้)
- ๓๗ ในการวัดความสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ ควรใช้เกณฑ์การวัดจากฐานข้อมูล เดิมที่เคยมีเคยเป็น ดูการฟื้นฟูกลับมาใหม่ได้

(2.5.3) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) ควรแบ่งระดับของตัวชี้วัดออกเป็นเขตเมืองและเขตชนบท เพราะมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากระหว่างเขตเมือง/ เขตชนบท และควรปรับเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดออกเป็นเขตเมือง เขตชนบท เช่น สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปา สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ปริมาณสัตว์น้ำ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเป็นต้น ดังนั้น ในแต่ละภาคหรือพื้นที่จะต้องกำหนดเกณฑ์ที่ต่างกันออกไป

2) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ๓๘ ประเด็นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน น่าจะรวมไว้ในองค์ประกอบที่ 6 ใน ความหมายของสันติสุขอย่างยั่งยืน
- ๓๙ เกณฑ์การวัดคดีอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดกลุ่มคดีอาญาไว้ 5 กลุ่ม โดยมีเกณฑ์การวัดมีการกำหนดเป้าหมายการปราบปรามไว้เพียง 3 กลุ่มคดี ดังนี้
 - กลุ่มที่ ① คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เป้าหมายจับกุมร้อยละ 45
 - กลุ่มที่ ② คดีชีวิต ร่างกายและเพศ เป้าหมายจับกุมร้อยละ 60
 - กลุ่มที่ ③ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เป้าหมายจับกุมร้อยละ 58
 - กลุ่มที่ ④ คดีที่น่าสนใจ ไม่มีเป้าหมาย
 - กลุ่มที่ ⑤ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ไม่มีเป้าหมาย

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2550 ได้กำหนด เกณฑ์การวัดเกี่ยวกับคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินไว้ไม่เกิน 156 คดี/ประชากร แสนคน ดังนั้น เกณฑ์ของ สศช. ที่กำหนดว่าคดีที่เกิดขึ้นต่ำสุดเป็นเป้าหมาย คือ คดีอาชญากรรม 1.2 คดี ต่อ ประชากร 1000 คน จึงสูงกว่าเกณฑ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3) คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

- ๓๙ องค์ประกอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีและองค์ประกอบระบบนิเวศที่สมดุล สามารถศึกษาได้จากข้อมูล กชช.2ค. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมี 5 ตัวชี้วัด

- ๓๖ ควรแยกตัวชี้วัดเมืองกับชนบท โดยตัวชี้วัดเมืองนั้น ควรพิจารณาตัวชี้วัดด้านกลิ่นและเสียงด้วย เช่น เสียงดังจากร้านเชื่อมเหล็ก กลิ่นเหม็นจากร้านอัดแบตเตอรี่ เป็นต้น นอกเหนือจากมลภาวะจากฝุ่นละออง สำหรับตัวชี้วัดชนบท นอกเหนือจากคุณภาพแหล่งน้ำ ควรพิจารณาตัวชี้วัดด้านกลิ่นและเสียงด้วยเช่นกัน เช่น เสียงดังจากโรงงานอุตสาหกรรม กลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงสุกร หรือโรงงานฟอกหนัง เป็นต้น
- ๓๗ การกำหนดสัดส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอย่างต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เป็นการสะท้อนข้อมูลคุณภาพน้ำในด้านการใช้สอยของประชาชนเพียงด้านเดียว ซึ่งในการพิจารณาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีควรใช้ตัวชี้วัดสัดส่วนของแหล่งน้ำที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาควบคู่กับการใช้สอยแหล่งน้ำของประชาชนในพื้นที่และควรกำหนดเป้าหมายให้คุณภาพของแหล่งน้ำผิวดินอย่างน้อยร้อยละ 85 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไปตามร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 – 2554 และควรเพิ่มเกณฑ์ในเรื่องมีปริมาณแหล่งน้ำที่สะอาดสามารถนำมาใช้บริโภคได้ในปริมาณที่มากเพียงพอทั้งในหน้าแล้งตลอดปี
- ๓๘ เกณฑ์การวัดปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ควรใช้คำว่า “ร้อยละของของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง” แทนการใช้คำว่า “ปริมาณ” และเสนอให้ปรับเกณฑ์การวัดจากร้อยละ 50 ของทั้งหมดภายในปี 2549 เป็นร้อยละ 70 เนื่องจากมีการบังคับตามกฎหมายในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

(2.6) องค์ประกอบที่ ⑥ : สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล คนมีศักดิ์ศรี มีสิทธิเสรีภาพและการยอมรับและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นคนที่เท่าเทียมกันตามระบอบประชาธิปไตย ประพฤติปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของคนอื่น มีระเบียบวินัย มีระบบการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลที่รัฐกับประชาชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมกันบริหารจัดการประเทศ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คำนึงค่า และกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม นำไปสู่สังคมสมานฉันท์ที่มีสันติสุขอย่างยั่งยืน โดยสามารถแยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย (ระเบียบวินัย มีส่วนร่วมในการพัฒนา) 2) สังคมที่มีธรรมาภิบาล (การบริหารจัดการที่ดี) และ 3) ความสมานฉันท์ทางสังคม (ปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรมความเชื่อ และความเท่าเทียม)

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 82.54 มีความเห็นว่า การกำหนดองค์ประกอบย่อยมีความเหมาะสมแล้ว โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(2.6.1) ข้อเสนอแนะในการปรับตัวชี้วัด

1) การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย

- ๓๙ ด้านระเบียบวินัย ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนการทำผิดกฎจราจรต่อประชากรพันคน ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวสอดคล้องกับประเด็น แต่ไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบย่อยโดยตรง ดังนั้น ควรมีการวัดความมีระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนด้วย เพราะระเบียบวินัย ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก

- ๓๗ ควรปรับตัวชี้วัดสัดส่วนการทำผิดกฎหมาย เป็นตัวชี้วัด สัดส่วนการทำผิดกฎหมายต่าง ๆ และเพิ่ม การมีจิตสำนึกในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทนทั้งในรูปตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงข้อคิดเห็น ในเรื่องประชาธิปไตย
- ๓๘ มีส่วนร่วมในการพัฒนา ตัวชี้วัดสัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรพิจารณาทั้งการเลือกตั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น และควรเพิ่มเติมประเด็นคนในชุมชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงความคิดเห็นของชุมชน เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของคนในชุมชนด้วย ควรปรับตัวชี้วัดจากสัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็น สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งและทำบัตรเสีย

(2.6.2) ข้อเสนอแนะให้เพิ่มตัวชี้วัด

- 1) สังคมที่มีธรรมาภิบาล ควรเพิ่มตัวชี้วัด จำนวนเรื่องที่รับพิจารณาของ ปปช. ว่าแต่ละหน่วยงานมีส่วนเป็นเท่าไร
- 2) ความสมานฉันท์ทางสังคม

- ๓๙ ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดที่สะท้อนในเรื่องความขัดแย้ง/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรม/การเอาเปรียบ ตัวชี้วัดเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการก่อปัญหาความไม่สงบหรือเหตุการณ์รุนแรง และตัวชี้วัดในเรื่องของการได้รับสัญชาติไทย เนื่องจากตัวชี้วัดดังกล่าวจะช่วยบ่งชี้ในเรื่องของความเท่าเทียมของกลุ่มคนในสังคมในการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา ฯลฯ รวมทั้งควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดในเชิงบวก เช่น การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในชุมชน
- ๔๐ ปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรมความเชื่อและความเท่าเทียม **แก้ไขเป็น** “ปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และความเท่าเทียมกัน”
- ๔๑ ควรผนวกประเด็น ค่านิยมเข้าไว้ด้วย เป็น ปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ และความเท่าเทียม เนื่องจากค่านิยม รวมถึงบริโภคนิยม ความฟุ้งเฟ้อ อาจเชื่อมโยงถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชน การก่อให้เกิดความรุนแรงทางร่างกาย จิตใจ ทั้งในครอบครัว ชุมชน และสังคม และเพิ่มตัวชี้วัด สัดส่วนของคดีหรือข้อขัดแย้งในชุมชนที่มีมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมความเชื่อและความเท่าเทียมกัน

(2.6.3) ด้านเกณฑ์การวัด

- 1) การมีจิตสำนึกประชาธิปไตยตัวชี้วัด สัดส่วนการทำผิดกฎหมายต่อประชากรพันคนเป็นข้อมูลปี 2542 เป็นฐาน โดยมีสัดส่วนการทำผิดกฎหมายน้อยกว่าปี 2542 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 และควรใช้ข้อมูลค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 3 ปี เป็นปีฐาน

- 2) การบริหารจัดการที่ดี ที่พิจารณาจากดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันของประเทศไทย
 - ๓๗ ควรเพิ่มเติม ในส่วนของการลงโทษข้าราชการที่มีส่วนรู้เห็นการทุจริตคอร์รัปชัน และ ถ่วงโทษข้าราชการระดับสูงได้จะแสดงถึงความสามารถในการมีธรรมาภิบาลด้วย
 - ๓๘ ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันของประเทศไทย เป็นเรื่องละเอียดอ่อนคะแนนผลที่ได้ ต้องมาจากผู้ที่ไม่มียอคติและมองอย่างเป็นกลาง การนำค่าสถิติในแต่ละปีมาวิเคราะห์ จะต้องมีการเปรียบเทียบโดยละเอียดทั้งในส่วนของปัจจัยอื่นที่เป็นตัวสนับสนุน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และนำไปใช้ได้และเกิดการสัมฤทธิ์ผล
 - ๓๙ ตัวชี้วัด ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันของประเทศไทย อาจใช้ปริมาณสถิติคดีการ ทุจริตในหน่วยงานภาครัฐท้องถิ่นลดลง โดยจัดทำฐานข้อมูลทุจริตปัจจุบันเป็นตัว เปรียบเทียบส่วน เป็นองค์ประกอบที่หลายประเทศสำรวจความคิดเห็นที่อาจไม่สนอง หรือตรงกับการบริหารจัดการที่ดีของไทย
- 3) การใช้ดัชนีชี้วัดดัชนีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤตินิยมชอบ ควรระวังเรื่องการนับ จำนวน การจับกุม การฟ้องคดีและการตัดสินลงโทษ ควรพิจารณาดัชนีชี้วัดเรื่อง ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการทุจริตประพฤตินิยมชอบ เพราะมีความสำคัญเช่นกัน
- 4) เกณฑ์การวัดในองค์ประกอบนี้ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เกณฑ์ที่กำหนดยังต่ำเกินไป ไม่สามารถสะท้อนว่าจะสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ องค์ประกอบย่อยด้านสังคมที่มีธรรมาภิบาล (จากดัชนีการคอร์รัปชัน การละเมิดสิทธิ มนุษยชน การมีความแตกแยกเกิดขึ้นในสังคม และขาดสมานฉันท์)

(2.6.4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1) สังคมไทยจะอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันได้ คนไทยจะต้องมี “จิตสำนึกสาธารณะ” หมายถึง การ ที่บุคคลตระหนักรู้และคำนึงถึงประโยชน์สุขของส่วนรวมและสังคม เห็นคุณค่าในการเอาใจใส่ ดูแลรักษาสິงของเครื่องใช้ต่างๆ ที่เป็นของส่วนรวม ดังนั้น ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อยอีก 1 องค์ประกอบ คือ จิตสำนึกสาธารณะ
- 2) ควรมีการนำคุณธรรมและจริยธรรมเข้ามาเป็นองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด อาจใช้สัดส่วนการทำผิดคดีการค้าการเสพยาเสพติด สัดส่วนการทำผิดคดีข่มขืน ล่วงเกินทาง เพศต่อสตรีและเด็ก สัดส่วนการทำผิดคดีลักทรัพย์ โดยให้กำหนดเกณฑ์การวัดให้เหมาะสม และสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ควรเพิ่มประเด็นการวัด “จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิ์ขาย เสี่ยง” ในการเลือกตั้ง เกณฑ์ตัวชี้วัด “สถิติการจับกุมคดีซื้อสิทธิ์ขายเสี่ยงจากอดีตย้อนหลัง” และเพิ่มตัวชี้วัด ความบาดหมางที่เกิดขึ้นในชุมชน/ หมู่บ้าน ต้องไม่มีสาเหตุมาจากการ เลือกตั้ง

- 3) ควรแยกตัวชี้วัดออกเป็นเขตเมืองและเขตชนบท เนื่องจากตัวชี้วัดบางตัวอาจวัดได้เฉพาะเขตเมือง เช่น สัดส่วนการกระทำผิดกฎหมายจราจรต่อประชากรพันคน แต่จะวัดในเขตชนบทไม่ได้
- 4) การบังคับใช้กฎหมาย ปัจจุบันยังขาดระบบการตรวจสอบ การบังคับใช้กฎหมายโดยไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม และไม่สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน จึงควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงาน และกำหนดให้มีองค์กรตรวจสอบภาคประชาชน ให้มีบทบาทด้านการตรวจสอบ ติดตาม และเสนอให้มีการลงโทษได้อย่างแท้จริง

(3) การจัดทำตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยของเมืองและชนบท

(3.1) ความเห็นในการกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับเมืองและชนบท

- (3.1.1) ควรแบ่งตัวชี้วัดออกเป็นระดับเมืองและระดับชนบท โดยพิจารณาถึงบริบทความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ประกอบ เพื่อให้ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนสภาพความเป็นจริงได้ การดำรงชีวิตในเมืองอยู่ภายใต้ความรีบเร่ง ตัวใครตัวมัน มีความเอื้ออาทรน้อย มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายและรายได้ ส่งผลให้จำนวนผู้สูงอายุและเด็กที่ถูกทอดทิ้งมีมากขึ้น ส่วนการดำรงชีวิตในชนบท ไม่ต้องแข่งขันหรือแก่งแย่งกับใคร สภาพแวดล้อมดี อากาศบริสุทธิ์ มีน้ำใจ และเอื้ออาทรต่อกัน ครอบครัวมีความอบอุ่น มีสัมพันธภาพดีกว่าสังคมเมือง มีผู้เป็นหัวหน้าครอบครัว (ผู้อาวุโส) เป็นผู้ดูแลครอบครัว
- (3.1.2) ไม่ควรพิจารณาเฉพาะผลผลิตที่เป็นตัวเงินหรือรายได้ เพราะความสุข ความอยู่เย็นเป็นสุขของคนในชนบทกับคนในเมืองต่างกัน คนเมืองเน้นวัตถุนิยม คนชนบทเน้นความสุขตามอัตภาพ พอมีพอกินไม่มีหนี้สิน
- (3.1.3) การที่คนต่างจังหวัดเข้ามาทำงานในเมือง แต่ไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้าน การตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลของบุคคลเหล่านี้จะทำได้หรือไม่ และจะจัดบุคคลเหล่านี้ไว้เป็นตัวชี้วัดเมือง หรือตัวชี้วัดชนบท

(3.2) ความเห็นแยกตามองค์ประกอบหลัก

- (3.2.1) สุขภาวะ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 83.64 เห็นชอบกับประเด็นการกำหนดตัวชี้วัดด้านสุขภาวะ และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) กรอบแนวคิดสำหรับเมือง-ชนบท

บุคคลทั่วไปมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของโรคที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมการใช้ชีวิต และโรคจากความยากจนแตกต่างกัน

- ๓๖ สภาวะการณ์ในปัจจุบัน มีปัญหาต่างๆ มากมาย ที่ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ประกอบกับพื้นที่ที่อยู่อาศัยระหว่างสังคมเมืองและชนบทมีความแตกต่างกันมาก
- ๓๗ ควรกำหนดค่าอายุขัยเฉลี่ยที่แตกต่างกันระหว่างเขตเมือง เขตชนบท และระหว่างเพศ ตลอดจนควรพิจารณาถึงสภาพทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศ ว่ามีผลต่ออายุขัยของประชากรหรือไม่ เช่น ท้องถิ่นทุรกันดาร หรือพื้นที่ชายแดน

2) ตัวชี้วัด

- ๓๘ ควรอธิบายความหมายให้ชัดเจน และควรใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดร่วมกัน แม้ว่าจะเป็นเขตเมือง แต่ก็มีกลุ่มคนยากจนหรือมีรายได้ไม่มากจากต่างจังหวัดย้ายมาอยู่ในเขตเมือง ทำให้สภาพที่อยู่อาศัยและการดำรงชีวิตในเมืองมีคุณภาพต่ำ เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาด หรือโรคจากความยากจนได้เช่นเดียวกับชนบท ในขณะเดียวกัน คนในชนบทบางกลุ่มที่ยากจน อาจเกิดความเครียดได้ ประกอบกับเกษตรกรบางกลุ่มมีโอกาสสัมผัสสารเคมีที่ใช้ในการเกษตร และมีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ หรือดื่มสุรา ซึ่งเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งได้
- ๓๙ ตัวชี้วัดระดับเมือง นอกจากจะพิจารณาถึงการเจ็บป่วยจากโรคที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมการทำงานแล้ว ควรจะคำนึงถึงพฤติกรรมการบริโภคด้วย เพราะอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดโรคต่างๆ โดยเฉพาะโรคมะเร็ง ส่วนในระดับชนบท ควรเพิ่มอัตราการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพเข้าไปด้วย เช่น การมีระดับสารเคมีในเลือดสูงเกินกว่าปกติ
- ๔๐ ตัวชี้วัดการมีคุณธรรมจริยธรรมในระดับเมือง และระดับชนบทต่างกันมากเกินไป เรื่องของคุณธรรมอาจไม่จำเป็นต้องจำกัดแค่เพียงการฉ้อโกง หรือการปฏิบัติศาสนกิจ แต่อาจรวมถึงคดโกงเล็กน้อยด้วย นอกจากนี้ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มยังไม่ได้แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรมหรือจริยธรรมแต่อย่างใด
- ๔๑ เห็นด้วยที่ใช้เกณฑ์การเจ็บป่วย เพื่อแสดงถึงสุขภาพของประชากร และคุณภาพชีวิต แต่ปัจจัยด้านสุขภาพ และการเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการทำงาน/การใช้ชีวิตนั้น อาจเหมาะสมสำหรับสังคมเมืองเท่านั้น
- ๔๒ ควรเพิ่มตัวชี้วัดระดับชนบท เรื่อง ครัวเรือนกินอาหารมีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบถูกสุขลักษณะ
- ๔๓ ควรมีตัวชี้วัดสุขภาวะของสังคม เช่น การรวมกลุ่มกันดูแลสุขภาพ การตั้งชมรมสุขภาพ
- ๔๔ ควรมีตัวชี้วัดปัจจัยบวก และปัจจัยลบด้านสุขภาพด้วย โดยพิจารณาทั้งจากการป้องกัน และการรักษา ทั้งทางกายและทางจิต เช่น สุนัขกัฬ การจัดการกีฬาพื้นฐาน กีฬามวลชน

3) ความเห็นอื่นๆ

- ๓๑ การคิดเป็นทำเป็นระดับชนบท ควรเพิ่มเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๓๒ ในระดับชนบท ควรใช้ตัวชี้วัดอัตราการศึกษาคือในระดับมัธยมต้น มัธยมปลาย ในขณะที่ในระดับเมือง ควรใช้อัตราการศึกษาคือในระดับอุดมศึกษา
- ๓๓ ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อย “ด้านอาชีวอนามัย” โดยมีตัวชี้วัดดังนี้ อัตราการเกิดโรคทางเดินอาหารต่อประชากร และอัตราการเกิดโรกระบบทางเดินหายใจต่อประชากร

(3.2.2) เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 79.25 เห็นชอบกับประเด็นการกำหนดตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) กรอบแนวคิดสำหรับเมือง-ชนบท

- ๓๑ ถ้า “เมือง” ไม่ได้หมายถึงประเทศ ก็ไม่ควรใช้ประสิทธิภาพการผลิตรวมประเทศมาเป็นตัวชี้วัดระดับเมือง
- ๓๒ ในองค์ประกอบการมีสัมมาชีพ คำว่า “สัดส่วนผู้ทำงานต่ำระดับ” หมายความว่าอย่างไร และควรคำนึงถึงการกำหนดที่จำเป็นต่อปัจจัย 4 เช่น ที่อยู่อาศัย

2) ตัวชี้วัด

- ๓๑ กรอบความหมายระหว่าง “เมือง” และ “ชนบท” ยังไม่ชัดเจน เช่น ในองค์ประกอบที่ 2 : “เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง” (หน้า 16) นั้น มีการยกตัวอย่างการใช้ “ประสิทธิภาพการผลิตรวมประเทศ” เป็นตัวชี้วัดเมือง และใช้ “ประสิทธิภาพการผลิตรวมสาขาเกษตรกรรม” เป็นตัวชี้วัดชนบท
- ๓๒ การวัดประสิทธิภาพการผลิตรวมสาขาเกษตรกรรม อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับตัวชี้วัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ปัจจัยแรงงาน ที่ดิน และทุนซึ่งผลการวัดอาจไม่สะท้อนปัญหาที่แท้จริง เนื่องจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือเกิดจากนโยบายของรัฐที่ไม่เหมาะสม จะทำให้เกิดการเบี่ยงเบนไปจากจุดที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3) ความเห็นอื่นๆ

- ๓๑ ในองค์ประกอบการมีสัมมาชีพระดับเมือง ควรใช้อัตราการว่างงานเป็นตัวชี้วัด
- ๓๒ ภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีบทบาทในสังคมชนบท ดังนั้น นอกจากด้านเกษตรกรรมแล้ว ควรพิจารณาด้านอุตสาหกรรมด้วย ทั้งนี้ ควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตรวมของสาขาอุตสาหกรรม เพราะสินค้าบางประเภทเป็นสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม หรือสินค้าเกษตรแปรรูป

- ๓๖ การพิจารณาตัวชี้วัดระดับชนบท ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมจากจำนวนที่ดินที่มีอยู่ทั้งหมดว่ามีสัดส่วนเป็นเท่าไร
- ๓๗ ตัวชี้วัดระดับชนบท อาจประกอบด้วย รายได้ครัวเรือนเกษตร การมีงานทำของแรงงานเกษตร รายจ่ายการบริโภคของครัวเรือนเกษตร การออมและสัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินของครัวเรือน
- ๓๘ ควรเพิ่มตัวชี้วัด อันดับของระดับการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และควรเพิ่มประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย
- ๓๙ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ถ้าภาคการเกษตรมีความเป็นอยู่ดีจะส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศดีขึ้นด้วย

(3.2.3) **ครอบครัวอบอุ่น** ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 83.33 เห็นชอบกับประเด็นการกำหนดตัวชี้วัดด้านครอบครัวอบอุ่น และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) **ตัวชี้วัด**

- ๓๖ การใช้ตัวชี้วัด “ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง” ร่วมกันทั้งเขตเมืองและชนบท เพราะมีปัญหาผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งเช่นเดียวกัน แต่ระดับเมืองอาจจะมีวิธีการแก้ไขที่แตกต่างกัน เช่น การส่งไปอยู่บ้านพักคนชรา หรือสถานพยาบาลที่รับดูแลคนชรา ดังนั้น ในระดับชนบทควรใช้ “ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง” แทน “ผู้สูงอายุที่รับภาระดูแลครอบครัว”

2) **ความเห็นอื่นๆ**

- ๓๖ การพิจารณาตัวชี้วัดระดับเมืองและชนบท ควรพิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญในปัจจุบัน คือ เด็กที่ครอบครัวแตกแยกและถูกคุกคาม เช่น การใช้แรงงาน และการถูกคุกคามทางเพศ หรือเด็กที่ต้องมีภาระรับผิดชอบในการดูแลตนเองและครอบครัว สัดส่วนของเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว และสัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการศึกษา หรือต้องประกอบอาชีพก่อนวัยอันควร
- ๓๗ ตัวชี้วัดระดับเมืองและชนบทควรเพิ่ม การแยกกันอยู่ของครอบครัวจากการที่ต้องแยกกันไปทำงาน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ การอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเขตเมือง เพื่อหางานทำของประชากรวัยทำงาน
- ๓๘ ตัวชี้วัดระดับเมือง ควรเพิ่มสัดส่วนของเยาวชนที่กระทำความผิด
- ๓๙ ตัวชี้วัดระดับชนบท ควรเพิ่มสัดส่วนครอบครัวที่ผู้สูงอายุรับภาระดูแลครอบครัว หรือ สัดส่วนครอบครัวที่ยากจนและได้รับการดูแลจากภาครัฐในแต่ละจังหวัด คนสูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือน และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้ควรเพิ่ม “สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง” เนื่องจากคนชนบทส่วนใหญ่ทอดทิ้งลูกเพื่อหางานทำในเมือง

- ๓๖ ในระดับบุคคล/ครอบครัวควรเพิ่ม Per capita income, Labor productivity, รายได้ :
ครัวเรือน และหนี้สิน : ครัวเรือน
- ๓๗ ควรเพิ่ม สัดส่วนการหย่าร้าง อย่างไรก็ดีตาม ตัวชี้วัดสำหรับประเด็น “การดำรงความเป็น
ครอบครัว” ไม่ควรมองเฉพาะ “อัตราการหย่าร้าง” ควรพิจารณาตัวชี้วัดเกี่ยวกับ “สัดส่วน
ภรรยาที่ถูกทำร้ายร่างกายโดยสามี” ด้วย
- ๓๘ ควรเพิ่มตัวชี้วัดด้าน กลไกและกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

(3.2.4) **ชุมชนเข้มแข็ง** ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 70.00 เห็นชอบกับประเด็นการกำหนดตัวชี้วัดด้าน
ชุมชนเข้มแข็ง และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) กรอบแนวคิดสำหรับเมือง-ชนบท

- ๓๙ ตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็ง ด้านชุมชนพึ่งตนเองได้ ควรเลือกพื้นที่ตัวชี้วัดในชุมชนเมือง ส่วน
ชุมชนเกื้อกูลกัน และการมีส่วนร่วมของชุมชนควรเลือกพื้นที่ตัวชี้วัดในชนบท
- ๔๐ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็งหรือเข้มแข็งช้า เนื่องจาก
ไม่มีความพยายามที่จะผลักดันให้มีการรวมตัวกันให้ชุมชนพึ่งตนเอง แต่กลับเป็นการเพิ่ม
ภาระให้ชุมชนก่อให้เกิดหนี้สิน NPL มากขึ้น นอกจากนี้การสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง
บางครั้งไม่ได้มาจากภาวการณ์ใช้เงินทุนในชุมชนเท่านั้น

2) ตัวชี้วัด

- ๔๑ องค์ประกอบชุมชนพึ่งตนเองได้ คำว่า “สัดส่วนการใช้เงินทุนภายในชุมชน” หมายความว่า
อย่างไร และในส่วนของจำนวนกลุ่มกิจกรรมในชุมชน ควรระบุให้ชัดเจนด้วยว่าเป็น
กิจกรรมประเภทใดหรือลักษณะใด เนื่องจากไม่ใช่ทุกกลุ่มกิจกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหา
ด้วยตนเองได้
- ๔๒ การมีส่วนร่วมของชุมชนที่กล่าวถึง “การรวมกลุ่ม” หมายความว่าถึงเรื่องใดบ้าง

3) ความเห็นอื่น ๆ

- ๔๓ ในระดับประเทศควรเพิ่ม สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP
- ๔๔ ควรเพิ่ม สัดส่วนเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน และสัดส่วนของเกษตรกร หรือ
แม่บ้านที่มีรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ สัดส่วนหนี้สินในครัวเรือน สัดส่วน
วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการอนุมัติ สัดส่วนการออม ตลอดจนประเด็นเรื่อง อบรมมุข
กล่าวคือ ชุมชนจะเข้มแข็งได้ก็ต่อเมื่อชุมชนนั้นๆ ไม่มีอบายมุขหรือสิ่งผิดกฎหมาย
- ๔๕ ในระดับชุมชนควรเพิ่ม อัตราการว่างงานในจังหวัด/ภาค ความแตกต่างของ GPP ใน
จังหวัด/ภาค อัตราการเจริญเติบโตของ GPP

๓๗ องค์ประกอบที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คน – สุขภาวะ คือ คนมีคุณภาพ มีศักยภาพ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ 2) กลุ่มบุคคล หรือองค์กรต่างๆ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย มีพลังภายในหรือทุนด้านต่างๆ เช่น ทุนเงิน ทุนทรัพยากรสิน และ มีกิจกรรมเรียนรู้ทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการ และ 3) ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งพิจารณาจากปริมาณ และคุณภาพทรัพยากรที่มีอยู่ในความดูแลของครอบครัว ชุมชน ทั้งที่เป็นของส่วนบุคคลและสาธารณะ เช่น การมีสิทธิครอบครอง การจัดการสิทธิประโยชน์ อย่างเป็นไปตาม ในภาวะปัจจุบันองค์ประกอบทั้ง 3 อ่อนแอ ขาดแคลน ถูกแทรกแซง ถูกยึดครอง ถูกละเมิดสิทธิ

๓๘ ควรพิจารณาประเด็นย่อย 2 ประเด็น ได้แก่ วัฒนธรรมชุมชน และภูมิปัญญาชุมชน

๓๙ ควรมีการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพนอกเหนือจากค่าสถิติของแหล่งเงินทุนในระบบ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและสามารถดำเนินการวางแผนหรือตั้งนโยบายในการแก้ไขได้

(3.2.5) สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 75.47 เห็นชอบกับประเด็น การกำหนดตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) กรอบแนวคิดสำหรับเมือง-ชนบท

๓๙ ควรนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ตัวหลัก คือ พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ และมีคุณธรรม มาใช้ทั้งในการแก้ไข พัฒนา และประเมินผล (กำหนดประเด็น – ตัวชี้วัด) ถ้าภาคส่วนต่างๆ มองทรัพยากรธรรมชาติ โดยอาศัยหลักรู้หลักคิด และหลักปฏิบัตินี้ เชื่อว่าจะสามารถคุ้มครองสมดุลของระบบนิเวศ และจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีได้ ดังนั้น ภาคส่วนที่เรียกว่าอำนาจรัฐทั้ง 3 อำนาจ คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ รวมทั้งอำนาจภาคประชาชน ควรเดินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแก้ไขปัญหาการเสียดุลระบบนิเวศได้

๔๐ ร่างประเด็นการจัดตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัด ยังไม่ชัดเจนในประเด็นปัญหา มูลเหตุ เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดังที่คาดหวัง คือ คนและสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๔๑ ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม นอกจากจะพิจารณาตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมแล้ว ควรพิจารณาถึงความต้องการการใช้ประโยชน์ของสภาพแวดล้อมของบุคคล และกลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ ควบคู่ไปด้วย โดยตั้งอยู่บนฐานคนส่วนใหญ่ในสังคมนั้นยอมรับร่วมกัน

2) ตัวชี้วัด

๔๒ การวัดสัดส่วนคดีอาชญากรรมกับคดีอุบัติเหตุจราจรระหว่างเขตเมืองกับชนบท ไม่น่าจะเป็นตัวชี้วัดที่เชื่อมโยงกันได้ เพราะพฤติกรรมของคนในเมืองกับชนบทในการขับขี่ไม่ต่างกัน ดังนั้น ควรใช้ตัวชี้วัดทั้ง 2 ตัว คือ คดีอาชญากรรม และคดีอุบัติเหตุจราจร เป็นตัวชี้วัดทั้งในระดับเมืองและในระดับชนบท

- ๓๖ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (คดีรุนแรง) ระดับเมืองและระดับชนบท ควรใช้ตัวชี้วัดเดียวกัน ได้แก่ สัดส่วนคดีอาชญากรรม อัตราการเพิ่ม (สค.) ของอุบัติเหตุในการเดินทางเกี่ยวกับปีที่ผ่านมา
- ๓๗ ระบบนิเวศระดับเมือง ควรพิจารณา สัดส่วนสวนสาธารณะและที่โล่งสาธารณะ และมลภาวะทางเสียง เช่น จากยานพาหนะบนท้องถนน จากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ และจากเครื่องบิน เป็นต้น ส่วนระดับชนบท ควรพิจารณา สัดส่วนป่าไม้หรือพื้นที่ป่าสาธารณะ คุณภาพของดิน เพราะดินเป็นสิ่งสำคัญในการเพาะปลูก สัดส่วนแหล่งน้ำที่พอเพียงต่อการอุปโภคและบริโภค เช่น มีน้ำดื่มที่มีคุณภาพและมีน้ำใช้เพื่อการเกษตร แหล่งทรัพยากร (ที่ดิน ป่าไม้) ที่มีการใช้อย่างไม่เหมาะสม มีการทำลายทำให้คุณภาพต่ำ เป็นต้น ตลอดจน สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ และการฟื้นฟูทรัพยากรดิน
- ๓๘ คุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับเมือง ควรนำตัวชี้วัดเรื่องปัญหามลพิษ หรือปัญหาภัยแล้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตมาพิจารณา นอกจากนี้ควรเพิ่มปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ปริมาณขยะอันตรายต่อของเสียทั้งหมด และการจัดการขยะ ส่วนระดับชนบท ควรเพิ่มตัวชี้วัดด้าน ปริมาณการใช้สารเคมีในการเกษตร สัดส่วนดินที่เสื่อมโทรม และสัดส่วนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการแก้ไข
- ๓๙ ควรพิจารณาตัวชี้วัดด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ เช่น ไฟฟ้า หรือถนนหนทาง หมู่บ้านที่มีถนนลาดยาง/คอนกรีต
- ๔๐ ควรอธิบายความหมายของคำว่า “ครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดใช้อย่างเพียงพอ” น้ำสะอาดในที่นี้ใช้เกณฑ์ใดมาวัด รวมถึง คำว่า “อย่างเพียงพอ”
- ๔๑ ควรมีการเปิดกว้างในการกำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัด เพื่อที่จะตอบสนองในส่วนของปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตได้อย่างครอบคลุม ในส่วนของปัญหามลภาวะ ควรมีการกำหนดเกณฑ์ที่ครอบคลุมทั้งมลภาวะทางอากาศ ดิน น้ำ และขยะ ซึ่งค่าสถิติต่างๆ ที่ได้สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย
- ๔๒ ควรวัดตัวต้นเหตุของมลภาวะด้วยว่ายังคงอยู่ดีหรือไม่ เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร
- ๔๓ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน : คำว่า “คดีความรุนแรง” กับคดีอุบัติเหตุจราจร ไม่น่าจะสอดคล้องกัน คดีความรุนแรงน่าจะเป็นเรื่องของคดีอาญาหรือการประทุษร้ายต่อร่างกายหรือทรัพย์สินมากกว่าการเกิดอุบัติเหตุ
- ๔๔ ชุมชนแต่ละชุมชนจะเข้มแข็งได้นั้น ในระดับจุลภาคต้องมีทรัพยากรพอเพียง ส่วนในระดับมหภาค ทรัพยากรที่อยู่ในความดูแลของภาครัฐโดยตรง ซึ่งต้องขยายมุมมองให้กว้าง

3) ความเห็นอื่น ๆ

- ๓๖ ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมนั้น สาเหตุส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากชุมชน หากแต่ภาครัฐมีความอ่อนแอในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และธรรมชาติ
- ๓๗ สภาพแวดล้อมในเมืองเป็นเสมือนภัยเงียบที่มาโดยไม่รู้ตัว ส่วนในชนบท มีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรและยังชีพเป็นส่วนใหญ่

(3.2.6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 73.08 เห็นชอบกับประเด็นการกำหนดตัวชี้วัดด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล และมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) กรอบแนวคิดสำหรับเมือง-ชนบท

- ๓๘ สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล คือ คนในสังคมมีความรู้ ความรัก ความสามัคคีกัน ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน
- ๓๙ ควรพิจารณาเมืองและชนบทให้มีความเชื่อมโยงกัน ไม่ควรพิจารณาแบบแยกส่วน
- ๔๐ องค์ประกอบของสังคมประชาธิปไตย อยู่ที่โอกาสในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนใน 3 ประเด็นหลัก คือ การมีส่วนร่วมด้านนิติบัญญัติ/การกำหนดนโยบาย กฎ กติกา การมีส่วนร่วมด้านบริหารจัดการ/การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมด้านตุลาการ/กระบวนการยุติธรรม

2) ตัวชี้วัด

- ๔๑ ควรพิจารณาตัวชี้วัดชนบทที่แตกต่างออกไป เช่น จำนวนคดีของประชากรที่ถูกละเมิดสิทธิหรือมีปัญหาจากการใช้ทรัพยากร คดีร้องเรียนเรื่องการทำงานที่ทุจริตขององค์กรปกครองท้องถิ่น
- ๔๒ การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย : ประเด็นระเบียบวินัยกับตัวชี้วัดจำนวนผู้ร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่น่าจะเกี่ยวข้องกัน และควรใช้ “ร้อยละของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง” แทนการใช้ “จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง”
- ๔๓ สำหรับตัวชี้วัด เรื่อง สัดส่วนคดีและจำนวนผู้ร้องเรียน การละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อประชากรแสนคน พบว่า มีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง หากจะพิจารณาควรกำหนดเป้าหมายจำนวนผู้ร้องเรียนในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน จะได้ผลที่เกี่ยวข้องกัน และตรงกับเป้าประสงค์มากกว่า

3) ความเห็นอื่น ๆ

- ๔๔ ควรเพิ่มตัวชี้วัดเมืองและชนบท เรื่อง จำนวนคดีความที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิขายเสียง เกณฑ์การวัด พิจารณาสถิติคดีจากอดีตย้อนหลัง
- ๔๕ ระดับชนบท ควรกำหนดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าคนในชนบทมีความรู้ ความเข้าใจ ระบบประชาธิปไตยเพิ่มมากขึ้น หรือมีการใช้สิทธิออกเสียงอย่างถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรมในการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

- ๓๖ ตัวชี้วัดควรมี 3 ตัวหลัก ได้แก่ 1) เสรีภาพ หรือโอกาสในการพัฒนาปัญญา/ ความรู้ 2) สมานภาพ หรือช่องทางในการพัฒนาความรัก/ ความเสมอภาค และ 3) ภารตภาพ หรือช่องทางในการพัฒนาความสามัคคี
- ๓๗ ควรเพิ่มตัวชี้วัดด้านการให้เกียรติยกย่องผู้อาวุโส ผู้ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน และ ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดำรงในชนบท เช่น การรดน้ำผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์ การอวยพร ปีใหม่ การทำบุญในเทศกาลต่างๆ รวมทั้งด้านศาสนา โดยมีองค์ประกอบด้านศีลธรรม และจริยธรรม เช่น ตัวอย่างของคนที่ทำความดีในสังคม คนที่มีความกตัญญูต่อผู้มี พระคุณ เป็นต้น เข้ามาเป็นองค์ประกอบสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลและมีการ กำหนดตัวชี้วัดความเชื่อทางพระพุทธศาสนา จากงานวิจัยของนักวิชาการที่ได้วิจัยออกมาแล้วของหน่วยงาน องค์กรต่างๆ นำมาใช้เป็นตัวชี้วัดได้เหมาะสม
- ๓๘ ความสมานฉันท์ทางสังคม : ควรเพิ่มจำนวนการประท้วงต่างๆ จากการขัดแย้งทางด้าน ผลประโยชน์ด้วย
- ๓๙ การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถี การดำเนินชีวิตในสังคม ทั้งในสังคมเมืองและชนบทไม่แตกต่างกัน เนื่องจากธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งทั้งหมด นี้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ดังนั้น ควรใช้ ตัวชี้วัดตัวเดียวกัน
- ๔๐ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน ควรยึดหลักสังคมประชาธิปไตย เพราะประเทศไทยมี ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยมาช้านาน ทุกคนในสังคมมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะ อยู่ในเมืองหรือชนบท และควรใช้คำว่า ธรรมาธิปไตย แทนคำว่า ธรรมาภิบาล เพราะ ธรรมาธิปไตย มีความหมายกว้างกว่าในแง่องค์ความรู้และหลักการ ธรรมาภิบาล (good governance) เพิ่งเดินทางจากเมืองนอก ส่วนคำว่า ธรรมาธิปไตย เป็นมรดกไทยมานาน แล้ว อยู่ในกลุ่มอธิปไตย คือ อัตตาธิปไตย โลกาธิปไตย และธรรมธิปไตย หมายถึง การถือ ธรรม คือ ความจริง ความถูกต้องเป็นใหญ่
- ๔๑ ควรให้ความรู้แก่ข้าราชการท้องถิ่นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลก่อน แล้วจึงให้ข้าราชการ ท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้สู่ภาคประชาชนต่อไป และควรเริ่มวัดระดับธรรมาภิบาลตั้งแต่ อนุบาล เพื่อเป็นการวางรากฐานให้กับเด็กและเยาวชนก่อนสายเกินไป
- ๔๒ ควรปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างการศึกษาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สามารถสร้างสังคม ประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลได้
- ๔๓ ตัวชี้วัดขององค์ประกอบนี้เป็นเรื่องความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลต้องมีความ ซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม และมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม
- ๔๔ ตัวชี้วัดเมือง คือ นโยบายประชานิยมถูกห้ามเสมอ และตัวชี้วัดชนบท คือ กกต. ถอดถอน ผู้สมัคร ฯลฯ ที่ให้และเสนอจะให้ตอบแทนการลงคะแนนให้

ตารางสรุปประเด็นความเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

องค์ประกอบดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
1. มีสุขภาวะ » สุขภาพกาย/จิตให้ใช้ความหมายเดียวกับของกระทรวงสาธารณสุข» ควรเพิ่มเติมปัจจัยด้าน ปัญญา (wisdom) หรือ จิตวิญญาณ (spiritualities)» ควรเพิ่มเติมองค์ประกอบย่อยเป็น 4 องค์ประกอบ คือ กาย สังคม ใจ(จิต) และ จิตวิญญาณ	1.1 สุขภาพกายดี » ให้ใช้สัดส่วนประชากรที่เจ็บป่วยต่อประชากรทั้งหมด	» ปรับเปลี่ยนจากประชากรที่ไม่เจ็บป่วยร้อยละ 100 เป็นพิจารณาจากสัดส่วนเจ็บป่วย	» ตัวชี้วัดด้านต้นทุนทางสุขภาพ (ค่าใช้จ่ายในการรักษาในแต่ละปี)
	1.2 สุขภาพจิตดีมีคุณธรรม » พิจารณาใช้ตัวชี้วัดสุขภาพจิตของกรมสุขภาพจิตแทนสัดส่วนผู้ป่วยโรคจิต» ใช้สัดส่วนคดีฉ้อโกงแทนสัดส่วนคดีอาญา		» การมีคุณธรรมควรเพิ่มตัวชี้วัดด้านบวกเป็นอัตราเพิ่มของอาสาสมัคร ฯลฯ
	1.3 คิดเป็นทำเป็น » คิดเป็นทำเป็น ควรวัดจากการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติมากกว่าคะแนนจากผลสอบ	» เกณฑ์วัดผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้คะแนนร้อยละ 100 เป็นเกณฑ์การวัดที่สูงที่สุดนั้น เป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ ควรปรับลดเหลือเพียงร้อยละ 55» อัตราการเรียนรู้ควรเพิ่มจำนวนปีการศึกษาจาก 6 ปีเป็น 9/12 ปี	» คิดเป็นทำเป็นในหัวข้อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาควรคำนึงถึงประเด็นความสามารถกับตลาดแรงงานและเพิ่มตัวชี้วัด อัตราการอ่านออกเขียนได้และตัวชี้วัดในเชิง EQ ตัวชี้วัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ
2. เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง » ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อยเรื่อง ส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน โดยกำหนดตัวชี้วัดคือ จำนวนนักลงทุนประเภทสถาบันเพิ่มขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์การวัดจากปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนประเภทสถาบัน และปริมาณหลักทรัพย์ที่มีเสถียรภาพในตลาดทุนตามลำดับ	2.1 มีสัมมาชีพ » ควรปรับตัวชี้วัด “อัตราการว่างงาน” ให้ครอบคลุมการจ้างงานนอกตลาดแรงงาน การว่างงานแอบแฝง การทำงานต่ำระดับ และ “ช่วงระยะเวลาการว่างงาน”» ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัด “สัดส่วนครอบครัวที่มีเงินออม” ในประเด็นการวัดรายได้ที่เพียงพอ	» ควรปรับเกณฑ์ครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 สูงขึ้น» ควรปรับเกณฑ์การวัดในเรื่องเศรษฐกิจเข้มแข็ง โดยกำหนดให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับประมาณ 5-6% ต่อปี ใกล้เคียงกับ Potential GDP อัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในกรอบเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานของ	» ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัด อัตราการประสบอันตรายจากการทำงานและโรคจากการทำงาน โดยเกณฑ์การวัดพิจารณาจากอัตราที่ลดลงหรือเพิ่มขึ้น แสดงว่ามี การป้องกัน และดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น» ควรเพิ่มประเด็นในเรื่องการมีหลักประกัน และมีรายได้ที่เพียงพอหลังวัยเกษียณ โดย

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
	» ควรปรับตัวชี้วัดจาก “สัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการ” เป็น “สัดส่วนแรงงานที่ได้รับหลักประกันทางสังคม” » ตัวชี้วัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย ควรเป็นรายได้สุทธิที่หักลบภาระหนี้สินและภาระดอกเบี้ยแล้ว	ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 0-3.5% และดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP ให้ขาดดุลได้ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานสากล คือ -2.5% ของ GDP และไม่ควรขาดดุลติดต่อกันนานเกินไป	กำหนดตัวชี้วัด คือ ระดับรายได้อย่างน้อยร้อยละ 50 ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย และกำหนดเกณฑ์การวัดจากอัตราผลประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนประกันสังคมรวมกับกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ
	2.2 ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ		
	2.3 เศรษฐกิจเข้มแข็ง		» ควรเพิ่มตัวชี้วัด เงินออมระยะยาวในประเทศ ในองค์ประกอบย่อย เศรษฐกิจเข้มแข็ง โดยกำหนดเกณฑ์การวัดจากเงินสะสมรวมกับเงินสมทบร้อยละ 3 ของค่าจ้างจากผู้มีงานทำทั่วประเทศ
3. ครอบครัวอบอุ่น » เพิ่มนิยามครอบครัวอบอุ่น “.....มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย ในวิถีชีวิต.....” » ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อย ด้านบทบาทครอบครัวต่อชุมชนและสังคม	3.1 ความรักความเอื้ออาทรในครอบครัว » สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง » สัดส่วนผู้สูงอายุที่ยังต้องทำงาน » สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง » สัดส่วนเด็กที่ต้องทำงานหารายได้ » สัดส่วนเด็กเร่ร่อน » ด้านคติความรุนแรงในครอบครัว ควรวัดให้ครอบคลุมการประทุษร้ายทางเพศในครอบครัว และเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว » ควรครอบคลุมด้านเด็กและเยาวชนติดยาเสพติด / สัดส่วนคนในครอบครัวปลอดภัยจากยาเสพติด / สัดส่วนเด็กและเยาวชนที่ต้องคดี	» ต้องกำหนดเกณฑ์การวัดให้ชัดเจนว่า สัดส่วนผู้สูงอายุและเด็กที่ถูกทอดทิ้งในระดับใดที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน » ควรมีเกณฑ์วัดความรุนแรงในครอบครัว » เกณฑ์การวัดเป็นปริมาณมากเกินไป ควรใช้เกณฑ์การวัดเชิงคุณภาพด้วย	» สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง และอัตราการหย่าร้าง เป็นตัวชี้วัดในเชิงลบอย่างเดียว ยังไม่สามารถสะท้อนภาพความเป็นครอบครัวอบอุ่นได้ชัดเจน ควรพิจารณาตัวชี้วัดเชิงบวกเพิ่มเติม » ควรเพิ่มประเด็นตัวชี้วัด “ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครัวครัว” โดยใช้ตัวชี้วัดจำนวนคนในครอบครัวที่เข้าสู่ระบบการออมระยะยาวเพื่อการเกษียณอายุ และอัตราผลประโยชน์ทดแทนที่ได้รับจากกองทุนการออมเพื่อเกษียณอายุ » บทบาทหน้าที่ของครอบครัวที่เหมาะสม เช่น สามี-ภรรยา พ่อแม่-ลูก

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
			❖ ตัวชี้วัดด้านการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในวิถีชีวิตความเป็นไทย โดยใช้สัดส่วนเด็กทารกแรกเกิดได้ดื่มนมแม่อย่างน้อย 3 เดือน ❖ จำนวนครอบครัวตัวอย่างที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี ❖ เด็กและเยาวชนมีบุตรก่อนบรรลุนิติภาวะ
	3.2 การดำรงความเป็นครอบครัว ❖ ควรมีตัววัดประเภทเตือนภัย เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ❖ ให้ครอบครัวกลุ่มในกรณีที่ถูกสมรสแยกกันอยู่แต่ยังไม่ต้องการหย่าร้าง ❖ ควรมีการสำรวจในชุมชนทุกๆ 3-5 ปี หรือสำรวจอัตราเด็กนักเรียนที่มีพ่อแม่แยกกันอยู่ ❖ อัตราการจดทะเบียนสมรส และการฆ่าตัวตายจากปัญหาครอบครัว		❖ สัดส่วนการรับประทานอาหารร่วมกันในครอบครัวต่อสัปดาห์ ❖ สัดส่วนหมู่บ้านที่จัดกิจกรรมสำหรับครอบครัวในหมู่บ้าน ❖ ร้อยละของการปฏิบัติงานในวันเสาร์-อาทิตย์ลดลง ❖ ร้อยละของครอบครัวที่ทำกิจกรรม/งานอดิเรกร่วมกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
4 ชุมชนเข้มแข็ง ❖ ควรเพิ่มการเป็นชุมชนปลอดอาชญากรรม/ยาเสพติด/อบายมุข/การมั่วสุมในทางไม่ดีของเยาวชน ❖ ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อยด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ❖ ควรอธิบาย “การได้รับความคุ้มครองทางสังคม” ให้ชัดเจน	4.1 ชุมชนพึ่งตนเองได้ ❖ ควรใช้ตัวชี้วัดอื่นนอกจาก “สหกรณ์” ด้วย ❖ ควรปรับตัวชี้วัดให้สะท้อนในระดับพื้นที่/ชุมชน ❖ ควรขยายความเข้มแข็งของสหกรณ์ให้ครอบคลุมการเงิน อัตราผลตอบแทนความสามารถในการบริหารงาน	❖ เกณฑ์การวัดสหกรณ์เข้มแข็ง ร้อยละ 70 ควรจะเพิ่มให้สูงขึ้น ❖ เกณฑ์การวัดที่ตั้งไว้สูงเกินไป	❖ สัดส่วนชุมชนที่นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต ❖ การรวมตัวในรูปแบบกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กองทุน/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ❖ สัดส่วน อบต.ที่เข้มแข็งต่อ อบต.ทั้งหมด ❖ สัดส่วนภาระหนี้สินของชุมชน ❖ ตัวชี้วัดด้านความเข้มแข็งของชุมชนจาก กชช.2ค.

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
	4.2 ชุมชนเกื้อกูลกัน ❖ ตัวชี้วัดสัดส่วนหมู่บ้านที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม ไม่สามารถสะท้อนภาพการเกื้อกูลกันได้ ❖ ควรใช้สัดส่วนของหมู่บ้านที่มีสมาชิกในหมู่บ้านเกื้อกูลกันแทน ❖ ควรใช้สัดส่วนการจัดสวัสดิการหมู่บ้าน/ชุมชนโดยชาวบ้านหรือร่วมมือกับภาครัฐแทน	❖ เกณฑ์การวัดร้อยละ 50 ต่ำเกินไป ❖ เกณฑ์การวัดควรเป็นร้อยละ 100	❖ การรักษาประเพณีดั้งเดิม ❖ ความพยายาม /การมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน /ชุมชน ในการจัดสวัสดิการหมู่บ้าน /ชุมชน โดยชาวบ้านเอง หรือโดยการร่วมมือกับภาครัฐ ❖ การได้รับความคุ้มครองในเขตเมือง ❖ สัดส่วนจำนวนชุมชนที่มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งในชุมชน
	4.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน ❖ ควรนิยาม” สหกรณ์เข้มแข็ง”ให้ชัดเจน	❖ เกณฑ์การวัดอาจพิจารณาได้จากการมีแผนแม่บทชุมชน ❖ เกณฑ์การวัดควรเป็นร้อยละ 100	❖ สัดส่วนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพเสริม ❖ สัดส่วนรายได้จากอาชีพเสริม ❖ สัดส่วนความต้องการของคน/สมาชิกที่อยากจะมีส่วนร่วมกันดูแลชุมชน ❖ ส่วนของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการสืบสานศิลปวัฒนธรรม ❖ สัดส่วนผู้มีความสามารถกล้าแสดงออกและเป็นผู้นำในทางที่ดี ❖ สัดส่วนประชากรช่วงอายุต่างๆในชุมชน ❖ สัดส่วนชุมชนที่มีส่วนร่วมการทำงานบำรุงและอนุรักษ์สาธารณประโยชน์ ❖ สัดส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านอื่น เช่น การลงแขก การดำเนินกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ❖ สัดส่วนของชุมชนที่มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งในชุมชน

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
5 สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล	5.1 ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต (ที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ) - ตัวชี้วัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง - ตัวชี้วัด สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาหรือน้ำบาดาลใช้ หรือสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปา - ตัวชี้วัดเป็นสัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดใช้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ร้อยละ 100 รวมทั้งให้คำจำกัดความว่าน้ำสะอาดหมายถึงรวมถึงน้ำจากแหล่งใด	- เกณฑ์การวัดสัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านเป็นของตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์การวัดสูงสุดถึงร้อยละ 100 นับว่าเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง	- การมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน มีแหล่งน้ำในการประกอบอาชีพ และการมีสภาพแวดล้อมที่สมดุล - ตัวชี้วัด สัดส่วนครัวเรือนที่มีไฟฟ้า สัดส่วนครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ และหมู่บ้านที่มีถนนลาดยางหรือคอนกรีต และเพิ่มตัวชี้วัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม (เช่น Accessibility สำหรับคนพิการ)
- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน่าจะรวมไว้ในองค์ประกอบที่ 6 ในความหมายของสันติสุขอย่างยั่งยืน - เพิ่มประเด็นความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ - เพิ่มเติมประเด็นการวัดและตัวชี้วัดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้านและชุมชน	5.2 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (คดีความรุนแรง)	- เกณฑ์การวัดสัดส่วนคดีอาชญากรรม 1.8 คดีต่อประชากรพันคน ยังนับว่าสูงกว่าที่ปปส. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด - เกณฑ์ของ สศช. ที่กำหนดว่าคดีที่เกิดขึ้นต่ำสุดเป็นเป้าหมาย คือ คดีอาชญากรรม 1.2 คดี ต่อ ประชากร 1000 คน ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	- ดัชนีชี้วัดอาชญากรรมบนท้องถนน, ดัชนีความปลอดภัยบนท้องถนนของบุคคล, ดัชนีอาชญากรรมภายในพื้นที่ส่วนบุคคล, ดัชนีความปลอดภัยภายในพื้นที่ส่วนบุคคล, ดัชนีอาชญากรรมในที่สาธารณะ
- ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของดิน - ควรกำหนดค่านิยามของเสียโดยไม่รวมรวมของเสียอันตราย	5.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี (มลภาวะด้านน้ำ อากาศ ดินและขยะ) - ปรับตัวชี้วัดขององค์ประกอบย่อยของมลภาวะด้านน้ำจากสัดส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอย่างต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้เป็นอยู่ในเกณฑ์ดี - ควรใช้ตัวชี้วัดสัดส่วนของแหล่งน้ำที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาควบคู่กับการใช้	- ปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ควรปรับเกณฑ์การวัดจากร้อยละ 50 ของทั้งหมดภายในปี 2549 เป็นร้อยละ 80 ของทั้งหมดภายในปี 2550 - ควรเพิ่มเกณฑ์ในเรื่องมีปริมาณแหล่งน้ำที่สะอาดสามารถนำมาใช้บริโภคได้ในปริมาณที่มากเพียงพอทั้งในหน้าแล้งตลอดปี	- เพิ่มตัวชี้วัดในเรื่อง มลพิษทางเสียง และมลพิษจากของเสียอันตรายชุมชน ปริมาณของเสียอันตรายที่เกินศักยภาพการกำจัด (ตัน/ปี) และเพิ่มเติมในเรื่อง การร้องเรียนปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม และต้องมีตัวชี้วัดด้านภาคเอกชน อุตสาหกรรมผู้ประกอบการที่เป็นตัวที่สามารถตรวจสอบทานกับตัวชี้วัดอื่นๆ

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
	สอยแหล่งน้ำของประชาชนในพื้นที่	- ควรแยกตัวชี้วัดเมืองกับชนบท โดยตัวชี้วัดเมืองนั้น ควรพิจารณาตัวชี้วัดด้านกลิ่นและเสียงด้วย - เกณฑ์การวัดปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ควรใช้คำว่า “ร้อยละของของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง” แทนการใช้คำว่า “ปริมาณ” - ให้ปรับเกณฑ์การวัดจากร้อยละ 50 ของทั้งหมด ภายในปี 2549 เป็นร้อยละ 70 - กำหนดเป้าหมายให้คุณภาพของแหล่งน้ำผิวดินอย่างน้อยร้อยละ 85 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป - ควรกำหนดให้มีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกสุขลักษณะไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น	ด้วย - เพิ่มตัวชี้วัด สัดส่วนปริมาณฝุ่นละอองในอากาศอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ - ควรพิจารณาตัวชี้วัดด้านกลิ่นและเสียงด้วย
- เพิ่มประเด็นที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และการเพิ่มจำนวนของสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือหายาก	5.4 ระบบนิเวศสมดุล - ตัวชี้วัดปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้ต่อชั่วโมงนั้น ควรพิจารณาให้ครอบคลุมจำนวนชนิดพันธุ์/ปริมาณของปลา/ความสมบูรณ์ของปะการัง/หญ้าทะเลสาหร่ายทะเล	- การกำหนดเกณฑ์ของตัวชี้วัดพื้นที่ป่าไม้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ควรพิจารณาถึงสภาพภูมิประเทศเป็นหลักด้วย - การวัดความสมบูรณ์ทางทรัพยากรควรใช้เกณฑ์การวัดจากฐานข้อมูลเดิมที่เคยมีและดูการฟื้นฟูปลูบขึ้นมาใหม่ได้	- เพิ่มสัดส่วนการปลูกพืชและปลูกป่าทดแทนสัดส่วนของสัตว์ป่า และสัดส่วนพื้นที่ป่าต้นน้ำ (โดยใช้เกณฑ์การวัดฐานเดิมที่เคยเป็น ด้วย การฟื้นฟูปลูบขึ้นมาใหม่ให้ได้) - เพิ่มเติมตัวชี้วัดจำนวนการเกิดภัยธรรมชาติ และอัตราการสูญเสียป่าไม้และความหลากหลายทางธรรมชาติหรือพื้นที่สีเขียวต่อประชากรด้วย
ข้อเสนอแนะ อื่น ๆ - ข้อมูลด้านองค์ประกอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีและองค์ประกอบระบบนิเวศที่สมดุลสามารถศึกษาได้จาก กชช.2ค. ด้าน		- แบ่งระดับของตัวชี้วัดออกเป็นเขตเมืองและเขตชนบท - ปรับเกณฑ์การวัดของตัวชี้วัดออกเป็นเขตเมือง เขตชนบท ในแต่ละภาคหรือพื้นที่	- เพิ่มตัวชี้วัดการพัฒนาด้านพลังงานอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาพลังงานทดแทนอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาด้านประสิทธิภาพ

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		จะต้องกำหนดเกณฑ์ที่ต่างกันออกไป	ของชุมชนในการใช้พลังงาน ความมั่นคงด้านพลังงาน สัดส่วนการใช้พลังงานในประเทศ และปริมาณพลังงานสะอาดในชุมชน
6. สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล » ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อยจิตสำนึกสาธารณะ » ควรนำเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมเข้าพิจารณาด้วย โดยอาจใช้สัด ส่วนการทำผิดคดีการค้ายาเสพติด สัดส่วนการทำผิดคดีข่มขืน ล่วงเกินทางเพศต่อสตรีและเด็ก สัดส่วนการทำผิดคดีลักทรัพย์ » ควรเพิ่มประเด็นการวัดจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิ์ขายเสียง » ควรแยกตัวชี้วัดออกเป็นเขตเมือง และเขตชนบท	6.1 การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย » ควรมีการวัดความมีระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนด้วย » สัดส่วนการทำผิดกฎหมายควรปรับเป็น สัดส่วนการทำผิดกฎหมายต่าง ๆ » สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งควรพิจารณาทั้งการเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น » ควรเพิ่มประเด็นคนในชุมชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และการเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงความคิดเห็นของชุมชน » สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งควรปรับเป็น สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งและทำบัตรเสีย	» สัดส่วนการทำผิดกฎหมายน้อยกว่าปี 2542 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 และควรใช้ข้อมูลค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 3 ปี เป็นปีฐาน	» การมีจิตสำนึกในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทนทั้งในรูปตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน » การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงข้อคิด ความเห็น ในเรื่องประชาธิปไตย » ความบาดหมางที่เกิดขึ้นในชุมชน / หมู่บ้านที่มีสาเหตุมาจากการเลือกตั้ง » สถิติการจับกุมคดีซื้อสิทธิ์ขายเสียงจากอดีตย้อนหลัง
	6.2 สังคมที่มีธรรมาภิบาล	» เกณฑ์ที่กำหนดยังต่ำเกินไป	» จำนวนเรื่องที่รับพิจารณาของ ปปช. » การลงโทษข้าราชการที่มีส่วนรู้เห็นการทุจริตคอร์รัปชัน และการลงโทษข้าราชการระดับสูง » ปริมาณสถิติคดีการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐท้องถิ่น » ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ

องค์ประกอบ/ความหมาย	ปรับปรุงตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด	ตัวชี้วัดเพิ่มเติม
	6.3 ความสมานฉันท์ทางสังคม » ประเด็นตัวชี้วัดควรปรับเป็น “ปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ และความเท่าเทียมกัน” » ประเด็นตัวชี้วัดควรปรับเป็นปัญหาที่เกิดจาก วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ และความเท่าเทียม		» ความขัดแย้ง/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรม/การเอารัดเอาเปรียบ » จำนวนครั้งของการก่อปัญหาความไม่สงบหรือเหตุการณ์รุนแรง » การได้รับสัญชาติไทย » การร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในชุมชน » สัดส่วนคดี/ข้อขัดแย้งในชุมชนจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมความเชื่อและความเท่าเทียมกัน

องค์ประกอบดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ระดับเมือง-ชนบท

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด	ดัชนี		
		ร่วมกัน	ต่างกัน	
			เมือง	ชนบท
1. มีสุขภาวะ » ควรเพิ่มองค์ประกอบย่อย “ด้านอาชีวอนามัย” โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้ อัตราการเกิดโรคทางเดินอาหารต่อประชากร และอัตราการเกิดโรคระบบทางเดินหายใจต่อประชากร 1.1 สุขภาพกายดี				
	» ควรอธิบายความหมายของโรคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ชีวิต และโรคจากความยากจนให้ชัดเจน » ควรกำหนดค่าอายุขัยเฉลี่ยของเขตเมือง เขตชนบท และระหว่างเพศ และคำนึงถึงความผลกระทบจากสภาพทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศ	» ในเมืองและชนบทต่างมีกลุ่มคนยากจน จึงควรกำหนดตัวชี้วัดด้านสุขภาพร่วมกัน » ควรมีตัวชี้วัดปัจจัยบวก และปัจจัยลบ (การป้องกัน และการรักษา) ทั้งทางกายและทางจิต » ควรมีตัวชี้วัดสุขภาวะของสังคม เช่น การตั้งชมรมสุขภาพ	» ตัวชี้วัดระดับเมือง ควรจะคำนึงถึงพฤติกรรมบริโภค » ปัจจัยด้านสุขภาพ และการเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการทำงาน/การใช้ชีวิต อาจเหมาะสมสำหรับสังคมเมืองเท่านั้น	» ควรเพิ่มอัตราการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ เช่น การมีระดับสารเคมีในเลือดสูงเกินกว่าปกติ » ควรเพิ่ม ครัวเรือนกินอาหารมีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบถูกสุขลักษณะ
1.2 สุขภาพจิตดีมีคุณธรรม			» เรื่องของคุณธรรมอาจรวมถึงคติหลัก เล็กๆ ไม่น้อย	
1.3 คิดเป็นทำเป็น			» ควรใช้อัตราการศึกษาต่อใน	» ควรเพิ่ม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด	ดัชนี		
		ร่วมกัน	ต่างกัน	
			เมือง	ชนบท
			ระดับอุดมศึกษา	➤ ควรใช้อัตราการศึกษาต่อในระดับมัธยมต้น มัธยมปลาย
2. เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง 2.1 มีสัมมาชีพ	➤ ควรอธิบายความหมาย “สัดส่วนผู้ทำงานต่ำระดับ” และคำนึงถึงการกำหนดที่จำเป็นต่อปัจจัย 4 เช่น ที่อยู่อาศัย	➤ การออมและสัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินของครัวเรือน	➤ ควรใช้อัตราการว่างงาน	➤ ควรเพิ่ม รายได้ครัวเรือนเกษตร การมีงานทำของแรงงานเกษตร รายจ่ายการบริโภคของครัวเรือนเกษตร
2.2 ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ	➤ ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมจากจำนวนที่ดินที่มีอยู่ทั้งหมดว่ามีสัดส่วนเป็นเท่าไร ➤ ควรเพิ่ม อันดับของระดับการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และควรเพิ่มประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภค	➤ ควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตรวมรายสาขาสาขาอุตสาหกรรม เพราะสินค้าบางประเภทเป็นสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม หรือสินค้าเกษตรแปรรูป	➤ ถ้า “เมือง” ไม่ได้หมายถึงประเทศ ก็ไม่ควรใช้ประสิทธิภาพการผลิตรวมประเทศเป็นตัวชี้วัดระดับเมือง	
2.3 เศรษฐกิจเข้มแข็ง	➤ ควรอธิบายความหมาย “เมือง” และ “ชนบท” ให้ชัดเจน			➤ การวัดประสิทธิภาพการผลิตรวมสาขาเกษตรกรรม อาจไม่สะท้อนปัญหาที่แท้จริง
3. ครอบครัวอบอุ่น 3.1 บทบาทครอบครัว	➤ ควรพิจารณา เด็กที่ครอบครัวแตกแยกและถูกคุกคาม เช่น การใช้แรงงาน และการถูกคุกคามทางเพศ หรือเด็กที่ต้องมีการะับผิดชอบในการดูแลตนเองและครอบครัว	➤ ควรใช้ “ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง” แทน “ผู้สูงอายุที่รับภาระดูแลครอบครัว” ร่วมกัน ➤ ควรเพิ่ม การแยกกันอยู่ของครอบครัวจากการที่ต้องแยกย้ายกัน	➤ ควรเพิ่มสัดส่วนของเยาวชนที่กระทำผิด ➤ ควรเพิ่ม “สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง” เนื่องจากคนชนบทส่วนใหญ่ทอดทิ้งลูกเพื่อหางานทำในเมือง	➤ ควรเพิ่มสัดส่วนครอบครัวที่ผู้สูงอายุรับภาระดูแลครอบครัว หรือสัดส่วนครอบครัวที่ยากจนและได้รับการดูแลจากภาครัฐในแต่ละจังหวัด คนสูงอายุได้รับการดูแล

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด	ดัชนี		
		ร่วมกัน	ต่างกัน	
			เมือง	ชนบท
		ไปทำงานของประชากรวัยทำงาน ➤ สัดส่วนของเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว และสัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการศึกษา หรือต้องประกอบอาชีพก่อนวัยอันควร ➤ ในระดับบุคคล/ครอบครัวควรเพิ่ม Per capita income, Labour productivity, รายได้ : ครัวเรือน และหนี้สิน : ครัวเรือน		เอาใจใส่จากคนในครัวเรือน และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม
3.2 สัมพันธภาพที่ดี	➤ ควรเพิ่มตัวชี้วัดด้าน กลไก และกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันครอบครัว	➤ ควรเพิ่มสัดส่วนการหย่าร้าง ➤ ตัวชี้วัด “การดำรงความเป็นครอบครัว” ไม่ควรมองเฉพาะ “อัตราการหย่าร้าง” ควรพิจารณาตัวชี้วัดเกี่ยวกับ “สัดส่วนภรรยาที่ถูกทำร้ายร่างกายโดยสามี” ด้วย		
4. ชุมชนเข้มแข็ง 4.1 ชุมชนพึ่งตนเองได้	➤ ให้ความหมาย“สัดส่วนการใช้เงินทุนภายในชุมชน”	➤ ควรระบุประเภทของกิจกรรมใน “จำนวนกลุ่มกิจกรรมในชุมชน”	➤ ควรเลือกพื้นที่ตัวชี้วัดในชุมชนเมือง	➤ ควรเพิ่ม อัตราการว่างงานในจังหวัด/ภาค ความแตกต่างของ GPP ในจังหวัด/ภาค อัตราการเจริญเติบโตของ GPP
4.2 ชุมชนเกื้อกูลกัน	➤ ควรพิจารณาประเด็นย่อย 2 ประเด็น ได้แก่ วัฒนธรรมชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ➤ ควรมีการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ			➤ ควรเลือกพื้นที่ตัวชี้วัดในชนบท

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด	ดัชนี		
		ร่วมกัน	ต่างกัน	
			เมือง	ชนบท
4.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน	➤ “การรวมกลุ่ม” หมายความว่าถึงเรื่องใดบ้าง			➤ ควรเลือกพื้นที่ตัววัดในชนบท ➤ ควรเพิ่ม สัดส่วนเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน และ สัดส่วนของเกษตรกร หรือแม่บ้านที่มีรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ สัดส่วนหนี้สินในครัวเรือน สัดส่วนวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการอนุมัติ สัดส่วนการออม ตลอดจนเรื่อง อบายมุข
5.สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล 5.1 ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต	➤ ควรอธิบายประเด็นการจัดตัววัดและเกณฑ์การวัดให้มีความชัดเจนขึ้น ➤ ควรอธิบาย “ครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดใช้อย่างเพียงพอ” น้ำสะอาดในที่นี้ใช้เกณฑ์ใดมาวัด รวมถึง คำว่า “อย่างเพียงพอ”	➤ ควรพิจารณาตัววัดด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ เช่น ไฟฟ้า หมู่บ้านที่มีถนนลาดยาง/คอนกรีต		
5.2 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		➤ คดีอาชญากรรม และคดีอุบัติเหตุจราจร ควรใช้วัดทั้งในระดับเมืองและชนบท		
		➤ คดีรุนแรง ได้แก่ สัดส่วนคดีอาชญากรรม อัตราการเพิ่ม (สค.) ของอุบัติเหตุในการเดินทางเกี่ยวกับปีที่ผ่านมา		
5.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี	➤ ควรพิจารณาถึงความต้องการการใช้ประโยชน์ของสภาพแวดล้อมของบุคคล และกลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ		➤ ควรเพิ่มตัววัดเรื่องปัญหามลพิษหรือปัญหาภัยแล้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต	➤ ควรเพิ่มตัววัดด้าน ปริมาณการใช้สารเคมีในการเกษตร สัดส่วนดินที่เสื่อมโทรม และสัดส่วนพื้นที่

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด	ดัชนี		
		ร่วมกัน	ต่างกัน	
			เมือง	ชนบท
	ควบคุมไป ➤ ควรกำหนดเกณฑ์ที่ครอบคลุมทั้งมลภาวะทางอากาศ ดิน น้ำ และขยะ ➤ ควรวัดตัวต้นเหตุของมลภาวะ		➤ ควรเพิ่มปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง ปริมาณขยะอันตรายต่อของเสียทั้งหมด และการจัดการขยะ	การเกษตรที่ได้รับการแก้ไข
5.4 ระบบนิเวศสมดุล			➤ ควรพิจารณา สัตว์สวนสวนสาธารณะ และที่โล่งสาธารณะ และมลภาวะทางเสียง	➤ ควรพิจารณา สัตว์สวนป่าไม้หรือพื้นที่ป่าสาธารณะ คุณภาพของดิน สัตว์สวนแหล่งน้ำที่พอเพียงต่อการอุปโภคและบริโภค แหล่งทรัพยากร (ที่ดิน ป่าไม้) ที่มีการใช้อย่างไม่เหมาะสม มีการทำลายทำให้คุณภาพต่ำ สัตว์สวนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ และการฟื้นฟูทรัพยากรดิน เป็นต้น
6. สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล 6.1 การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย	➤ ควรพิจารณาเมืองและชนบทให้มีความเชื่อมโยงกัน ไม่ควรพิจารณาแบบแยกส่วน ➤ ประเด็นระเบียบวินัยกับตัวชี้วัดจำนวนผู้ร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่น่าจะเกี่ยวข้องกัน ➤ องค์ประกอบของสังคมประชาธิปไตย มี 3 ประเด็นหลัก คือ การมีส่วนร่วมด้านนิติบัญญัติ/การกำหนดนโยบาย กฎ กติกา การมี	➤ ควรเพิ่ม จำนวนคดีความที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิ์ขายเสียง เกณฑ์การวัด พิจารณาสถิติคดีจากอดีตย้อนหลัง ➤ ควรใช้ “ร้อยละของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง” แทนการใช้ “จำนวนผู้ใช้		➤ การมีตัวชี้วัดความรู้ ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของคนในชนบท หรือมีการใช้สิทธิออกเสียงอย่างถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรมในการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

องค์ประกอบ	กรอบแนวคิด	ดัชนี		
		ร่วมกัน	ต่างกัน	
			เมือง	ชนบท
	ส่วนร่วมด้านบริหารจัดการ/การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมด้านตุลาการ/กระบวนการยุติธรรม	สิทธิเลือกตั้ง		➡ ควรเพิ่ม กกต. ถอดถอนผู้สมัคร ฯลฯ ที่ให้และเสนอจะให้ตอบแทนการลงคะแนน
6.2 สังคมที่มีธรรมาภิบาล	➡ ควรเพิ่ม การให้เกียรติยกย่องผู้อาวุโส ผู้ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน และ ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดำรงใน ชนบท รวมทั้งด้านศาสนา โดยมี องค์ประกอบด้านศีลธรรมและ จริยธรรม องค์ประกอบสังคม ประชาธิปไตยที่มี ธรรมาภิบาล และมีการกำหนด ตัวชี้วัดความเชื่อทาง พระพุทธศาสนา ➡ ควรใช้คำว่า ธรรมาธิปไตย แทนคำว่า ธรรมาภิบาล	➡ ควรพิจารณาจำนวนผู้ร้องเรียนใน เรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน		
6.3 ความสมานฉันท์ทางสังคม	➡ ตัวชี้วัดควรมี 3 ตัวหลัก ได้แก่ 1) เสรีภาพ หรือโอกาสในการพัฒนา ปัญญา/ ความรู้ 2) สมานภาพ หรือ ช่องทางในการพัฒนาความรัก/ ความ เสมอภาค และ 3) ภราดรภาพ หรือ ช่องทางในการพัฒนาความสามัคคี	➡ ควรเพิ่มจำนวนการประท้วงต่างๆ จากการขัดแย้งทางด้าน ผลประโยชน์		➡ ควรพิจารณา จำนวนคดีของ ประชากรที่ถูกละเมิดสิทธิ การมี ปัญหาจากการใช้ทรัพยากร คดี ร้องเรียนการทุจริตขององค์กร ปกครองท้องถิ่น

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

แบบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ การพัฒนดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อสาระสำคัญของการจัดทำดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ในประเด็นหลักๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ภาพรวม

1. ท่านมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อกรอบแนวคิด ความหมาย หลักการพัฒนาดัชนีฯ และองค์ประกอบหลักของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย อย่างไรบ้าง

ข้อเสนอของ สสช.	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
1.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ยึดแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ คือ 1) มีความสอดคล้องกับ “วิสัยทัศน์ประเทศไทย” ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่มุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” 2) ยึดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ยึดแนวคิดในการพัฒนาที่เป็นองค์รวมมีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เป็นแนวคิดพื้นฐานในการกำหนดความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข	
1.2 ความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข หมายถึง “สภาวะที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพทั้งจิต กาย ปัญญา ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวมและสัมพันธ์กันได้อย่างถูกต้องดีงาม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนกับคน และระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”	

ข้อเสนอของ สสช.	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
1.3 หลักการพัฒนาดัชนี มี 4 ประการคือ 1) ความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทยควรกำหนดจากปัจจัยร่วมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับร่วมกัน 2) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขฯ ควรให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและยอมรับที่จะใช้ “ความสุข” เป็นค่านิยมร่วม 3) การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขเป็นการสะท้อนเฉพาะเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา (Ends) แต่จะพิจารณาเชื่อมโยงให้สะท้อนถึงวิธีการ (Means) ต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายความอยู่เย็นเป็นสุขด้วย และ 4) ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับสังคมไทย ระดับชุมชน และระดับครอบครัว / บุคคล	
1.4 องค์ประกอบหลักของดัชนี ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานร่วมในการสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขทั้งในระดับปัจเจกบุคคล และระดับสังคม กำหนดได้เป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีสุขภาพ 2) เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง 3) ครอบครัวอบอุ่น 4) ชุมชนเข้มแข็ง 5) สภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบนิเวศที่สมดุล 6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนาและตัวชี้วัดในส่วนที่ 2	

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม[illegible]

องค์ประกอบที่ 1 : การมีสุขภาพ คนที่อยู่เย็นเป็นสุขเป็นคนที่มีการกายแข็งแรงไม่เจ็บป่วย มีอายุยืนยาว มีสุขภาพจิตใจที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม “คิดเป็น ทำเป็น” มีความเป็นเหตุเป็นผล มีทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ แยกเป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ สุขภาพกายดี สุขภาพจิตดี และคิดเป็น ทำเป็น โดยมีองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัดตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

หมายเหตุ : 1. ผู้เจ็บป่วยทางสภาพจิต ประกอบด้วยโรคจิต วิตกกังวล ซึมเศร้า ตีตสารเสพติด พยายามฆ่าตัวตาย และสภาพจิตอื่น ๆ

(1) ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อองค์ประกอบการมีสุขภาวะ ในการกำหนด องค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม และสอดคล้องเชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

องค์ประกอบที่ 2 : เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง การมีรายได้ที่เพียงพอเกิดจากการมีสัมมาชีพหรือการมีงานทำที่ดี มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้ที่เป็นธรรม ต่อเนื่อง และต้องอยู่ภายใต้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ เสถียรภาพ และมีการกระจายรายได้ในกลุ่มต่างๆ ในสังคมอย่างเป็นธรรม โดยสามารถแยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ การมีสัมมาชีพ การมีความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ และเศรษฐกิจเข้มแข็ง โดยมีองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

องค์ประกอบย่อย/ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
■ การมีสัมมาชีพ ■ มีงานทำ	▶ อัตราการว่างงาน	เป้าหมายการว่างงานที่เหมาะสมเท่ากับร้อยละ 2 ถ้าการว่างงานได้เท่ากับ 2 หรือน้อยกว่า จะได้คะแนนเท่ากับ 100
■ รายได้เพียงพอ	▶ สัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ 10	พิจารณาจากสัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่ารายจ่ายตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปต่อครัวเรือนทั้งหมด เนื่องจากเงินส่วนที่เหลือนั้นถือเป็นเงินออมที่เหมาะสมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินและอื่นๆ ให้มีความสุขอย่างพอประมาณ
■ มีหลักประกันและความปลอดภัยในการทำงาน	▶ สัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการ	วัดจากสัดส่วนแรงงานที่เข้าเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมและพนักงานของภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจต่อจำนวนแรงงานทั้งหมด ถ้าสัดส่วนสูงขึ้นก็แสดงว่าแรงงานมีหลักประกันความมั่นคงมากขึ้น
■ การมีความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ■ การกระจายรายได้	▶ สัดส่วนคนยากจน ▶ สัมประสิทธิ์จีนี	เป้าหมายลดความยากจนเหลือร้อยละ 10 (แผนฯ 8) ถ้าผลการพัฒนาบรรลุตามเป้าหมาย จะได้คะแนนเท่ากับ 100 และคะแนนที่ได้ในแต่ละปีคิดจากร้อยละความสำเร็จจากเป้าหมาย เป้าหมายสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ที่เหมาะสมเท่ากับ 0.40 ถ้าการกระจายรายได้บรรลุเป้าหมาย จะได้คะแนน 100 และคะแนนที่ได้ในแต่ละปีคิดจากร้อยละความสำเร็จจากเป้าหมาย
■ เศรษฐกิจเข้มแข็ง ■ เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ	▶ อัตราเงินเฟ้อ ▶ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ▶ ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP ▶ ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวม	ใช้ข้อมูลดิบมาปรับสเกลเป็นค่าคะแนนมาตรฐาน (Normalize) เพื่อปรับเป็นค่าดัชนี 0 – 100 % โดยใช้เกณฑ์ค่าต่ำสุดค่าสูงสุดแบบ nonlinear ที่อยู่ภายใต้ T – curve ด้วยความเชื่อมั่น 95%

(2) ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อองค์ประกอบเศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง ในการกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม และสอดคล้องเชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบที่ 3 : ครอบครัวอบอุ่น หมายถึง ครอบครัวที่สมาชิกมีความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีความรัก ความผูกพันต่อกัน สามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในวิถีชีวิตของความเป็นไทย เลี้ยงดูผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อให้สามารถดำรงความเป็นครอบครัวได้อย่างมีคุณภาพที่ยั่งยืน โดยสามารถแยกได้เป็น 2 องค์ประกอบย่อย คือ บทบาทครอบครัวที่เหมาะสม และสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว โดยมีองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

องค์ประกอบย่อย/ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
■ บทบาทครอบครัวที่เหมาะสม ■ ความรักความเอื้ออาทรในครอบครัว	▶ สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง	ใช้สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งในปีที่มีค่าต่ำสุดในอดีต (ข้อมูลย้อนหลังถึงปี 2536) เป็นการพัฒนาระดับปานกลางที่ยอมรับได้ มาเปรียบเทียบกับระดับของปัญหาในแต่ละปี
	▶ สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง	ใช้สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้งในปีที่มีค่าต่ำสุดในอดีต (ข้อมูลย้อนหลังถึงปี 2536) เป็นเกณฑ์การพัฒนาระดับปานกลางที่ยอมรับได้มาเปรียบเทียบกับระดับปัญหาในแต่ละปี โดยเปรียบเทียบระดับของปัญหากับเกณฑ์สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้งในอดีต
■ สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ■ การดำรงความเป็นครอบครัว	▶ อัตราการหย่าร้าง	ใช้อัตราหย่าร้างในปีที่มีค่าต่ำสุดในอดีตเป็นเกณฑ์การพัฒนาระดับปานกลางที่ยอมรับได้มาเปรียบเทียบกับระดับปัญหาในแต่ละปี

(3) ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อองค์ประกอบครอบครัวอบอุ่น ในการกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม และสอดคล้อง เชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

องค์ประกอบที่ 4 : ชุมชนเข้มแข็ง คือ ชุมชนที่สามารถบริหารจัดการชุมชน พัฒนาชุมชน ตลอดจนแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างมีเหตุมีผลและมีการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนและองค์กรในชุมชนสามารถร่วมมือช่วยเหลือกัน เกื้อกูลและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รวมทั้งมีภาคีการพัฒนาที่มีบทบาทเกื้อหนุนกันภายในชุมชน มีการสื่อสาร และกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างไว้ซึ่งคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนเอกลักษณ์ความเป็นไทย โดยสามารถแยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ ชุมชนพึ่งตนเองได้ ชุมชนเกื้อกูล และการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

องค์ประกอบย่อย/ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
■ ชุมชนพึ่งตนเองได้ ■ เศรษฐกิจชุมชน	▶ สัดส่วนสหกรณ์ที่เข้มแข็งต่อสหกรณ์ทั้งหมด	ใช้สัดส่วนสหกรณ์ที่เข้มแข็งต่อสหกรณ์ทั้งหมดมาเทียบกับเกณฑ์เป้าหมาย โดยพิจารณาว่าสหกรณ์ในฐานะเป็นสถาบันการเงินควรมีสัดส่วนสหกรณ์ที่เข้มแข็งอย่างน้อยร้อยละ 70 ของสหกรณ์ทั้งหมด
■ ชุมชนเกื้อกูลกัน ■ การมีสวัสดิการในชุมชน	▶ สัดส่วนหมู่บ้านที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม	ใช้สัดส่วนร้อยละ 50 ของจำนวนชุมชนที่ได้รับการคุ้มครองทางสังคมเป็นเป้าหมาย
■ การมีส่วนร่วมของชุมชน ■ การรวมกลุ่ม	▶ สัดส่วนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน	เป้าหมายสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนเท่ากับร้อยละ 100
	▶ สัดส่วนหมู่บ้านที่มีการเรียนรู้โดยชุมชน	ใช้สัดส่วนร้อยละ 50 ของจำนวนชุมชนที่มีการเรียนรู้โดยชุมชนเป็นเป้าหมาย

(4) ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อองค์ประกอบชุมชนเข้มแข็ง ในการกำหนด องค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม และสอดคล้องเชื่อมโยงกันหรือไม่อย่างไร

องค์ประกอบที่ 5 : สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน และการมีบริการสาธารณสุขที่พอเพียง ตลอดจนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพเพื่อสร้างสมดุลให้กับระบบนิเวศและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย โดยสามารถแยกได้เป็น 4 องค์ประกอบย่อย คือ ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี และระบบนิเวศสมดุล โดยมีองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

องค์ประกอบย่อย/ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
■ ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ■ ที่อยู่อาศัย	▶ สัดส่วนครัวเรือนที่มีบ้านเป็นของตนเอง	เป้าหมายการดำรงชีวิตของประชาชนทุกคนย่อมต้องการที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเพื่อสร้างความมั่นคงทางทรัพย์สินแก่ตนเองและครอบครัวโดยกำหนดเกณฑ์สูงสุดไว้ที่ร้อยละ 100
	■ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	▶ สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้
■ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ■ คดีความรุนแรง	▶ สัดส่วนคดีอาชญากรรมต่อประชากรพันคน	คำนวณจากค่าเฉลี่ยการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรพันคนเปรียบเทียบกับคดีที่เกิดขึ้นต่ำสุดเป็นเป้าหมายคือคดีอาชญากรรม 1.2 คดีต่อประชากร 1,000 คน
	▶ สัดส่วนคดียาเสพติดต่อประชากรพันคน	คำนวณจากค่าเฉลี่ยของข้อมูลการเกิดคดียาเสพติดต่อประชากรพันคนเปรียบเทียบกับคดีที่เกิดขึ้นต่ำสุดเป็นเป้าหมาย คือ คดียาเสพติด 1.8 คดีต่อประชากร 1,000 คน
■ คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ■ มลภาวะด้านน้ำ อากาศ ดิน และขยะ	▶ สัดส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอย่างต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้	คิดคะแนนตามสัดส่วนของจำนวนแหล่งน้ำผิวดินที่มีระดับคุณภาพน้ำอย่างต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้/แหล่งน้ำทั้งหมด โดยมีเป้าหมายร้อยละ 100 ของแหล่งน้ำทั้งหมด
	▶ ปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง	ใช้เกณฑ์เป้าหมายปริมาณของเสียที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้องร้อยละ 50 ของทั้งหมดภายในปี 2549 ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9
■ ระบบนิเวศที่สมดุล ■ ความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ	▶ ปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้ต่อชั่วโมง	เป้าหมายการจับสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้ใน 1 ชั่วโมงเท่ากับ 10 ก.ก. ถ้าสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์สามารถจับได้ในปริมาณเท่ากับเป้าหมาย จะได้คะแนนเต็มเท่ากับ 100
	▶ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้	ยึดตามเกณฑ์มาตรฐานนักวิชาการป่าไม้ที่กำหนดไว้ว่าควรมีพื้นที่ป่าไม้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่จึงจะรักษาความสมดุลของระบบนิเวศได้ ถ้าพื้นที่ป่าไม้มีค่าเท่ากับร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ จะได้คะแนนเท่ากับ 100

(5) ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อองค์ประกอบ สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล ในการกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม และ สอดคล้องเชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร

[illegible]

องค์ประกอบที่ 6 : สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล คนมีศักดิ์ศรี มีสิทธิเสรีภาพและการยอมรับและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นคนที่เท่าเทียมกันตามระบอบประชาธิปไตย ประพฤติ ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และเคารพในสิทธิและหน้าที่ของคนอื่น มีระเบียบวินัย มีระบบการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลที่รู้จักประชาชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ร่วมกันบริหารจัดการประเทศ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส คำนึงค่า และกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม นำไปสู่สังคมสมานฉันท์ที่มีสันติสุขอย่างยั่งยืน โดยสามารถแยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย คือ การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย สังคมที่มีธรรมาภิบาล และความสมานฉันท์ทางสังคม โดยมีองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด ดังนี้

องค์ประกอบย่อย/ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย ระเบียบวินัย	▶ สัดส่วนการทำผิดกฎหมายจราจรต่อประชากรพันคน	ใช้ข้อมูลปี 2542เป็นปีฐาน
มีส่วนร่วมในการพัฒนา	▶ สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นกระบวนการที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร และการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจาก สัดส่วนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งต่อผู้ที่มีสิทธิทั้งหมด โดยกำหนดเกณฑ์สูงสุดเท่ากับร้อยละ 100 และเกณฑ์ต่ำสุดเท่ากับปีที่มีผู้มาใช้สิทธิมาใช้สิทธิต่ำสุด คือ 20 % (พ.ศ.2491) ซึ่งพิจารณาเห็นว่า เป็นเกณฑ์การมาใช้สิทธิตามปกติ โดยภาครัฐไม่จำเป็นต้องทำการประชาสัมพันธ์หรือชักจูง
สังคมที่มีธรรมาภิบาล การบริหารจัดการที่ดี	▶ ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันของประเทศไทย	คำนวณจากค่าคะแนนผลการจัดอันดับความเชื่อเรื่องคอร์รัปชันขององค์กร Transparency International (TI) โดยใช้เกณฑ์คาดคะแนนที่กำหนดเท่ากับ 10 คะแนนเป็นเป้าหมาย (ร้อยละ 100)
	▶ จำนวนเรื่องที่ได้รับพิจารณาของศาลปกครองต่อประชากรแสนคน	ปัจจุบันยังไม่มีกำหนดเป้าหมายดำเนินการที่ชัดเจน จึงใช้ค่าเฉลี่ยข้อมูลตั้งแต่ปี 2545-2548 เป็นเกณฑ์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70) หากข้อมูลต่ำกว่าเกณฑ์ได้คะแนนดีมากขึ้นเป็นลำดับ หากข้อมูลสูงกว่าเกณฑ์ถือว่าได้คะแนนที่น้อยลง หรือต้องปรับปรุง
ความสมานฉันท์ทางสังคม ปัญหาที่เกิดจากวัฒนธรรมความเชื่อและความเท่าเทียม	▶ สัดส่วนคดีและจำนวนผู้ร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อประชากรแสนคน	ปัจจุบันยังไม่มีกำหนดเป้าหมายดำเนินการที่ชัดเจน จึงใช้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลตั้งแต่ปี 2544-2548 เป็นเกณฑ์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70) หากข้อมูลต่ำกว่าเกณฑ์ได้คะแนนดีมากขึ้นเป็นลำดับ หากข้อมูลสูงกว่าค่าเกณฑ์ถือว่าได้คะแนนที่น้อยลงหรือต้องปรับปรุง

- (๕) ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อองค์ประกอบสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ในการกำหนดองค์ประกอบย่อย ประเด็นการวัด ตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัด มีความเหมาะสม และ สอดคล้องเชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

2.2 ท่านมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการให้น้ำหนัก (Weight) ขององค์ประกอบ ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย อย่างไรบ้าง

ข้อเสนอของ สศช.	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ		
กรณีแรก : การกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยจะให้น้ำหนักความสำคัญเท่ากัน เนื่องจากการพิจารณาปัจจัยองค์ประกอบของดัชนีอย่างเป็นองค์รวม จึงให้ความสำคัญทุกองค์ประกอบหลักเท่าเทียมกัน (ถ้าท่านเห็นด้วยกับกรณีแรก ไม่ต้องตอบกรณีที่สอง)			
กรณีที่สอง : ควรให้แต่ละองค์ประกอบหลักมีน้ำหนักคะแนนไม่เท่ากัน เนื่องจากมีผลกระทบต่อความสุขร่วมกัน ในสังคมไทยที่แตกต่างกัน ถ้าท่านเห็นด้วย ขอได้โปรดให้ลำดับความสำคัญและน้ำหนัก(ค่าคะแนนร้อยละ)ของแต่ละองค์ประกอบ (1 หมายถึงมีความสำคัญมากที่สุด และ 6 มีความสำคัญน้อยที่สุด)	องค์ประกอบหลัก	ลำดับความสำคัญ (1-6)	น้ำหนัก (ร้อยละ)
	(1) มีสุขภาพะ	()	()
	(2) เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง	()	()
	(3) ครอบครัวอบอุ่น	()	()
	(4) ชุมชนเข้มแข็ง	()	()
	(5) สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล	()	()
	(6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	()	()
			รวม 100

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 : การจัดทำตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยของเมืองและชนบท

3. การกำหนดประเด็นและตัวชี้วัดในระดับเมือง-ชนบท โดยยังคงยึดตามกรอบแนวคิดพื้นฐานและหลักการพัฒนาดัชนีในระดับประเทศ ตลอดจนความหมายของความอยู่เย็นเป็นสุข องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของดัชนีอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทยระดับประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของสังคม โดยในกรณีที่ประเด็นตัวชี้วัดไม่มีความต่างกันระหว่างเมืองและชนบท สามารถใช้ตัวชี้วัดระดับประเทศเป็นองค์ประกอบร่วมความอยู่เย็นเป็นสุขระดับพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับประเทศ และพิจารณาเพิ่มตัวชี้วัดที่สะท้อนวิถีชีวิต พฤติกรรมและผลการพัฒนาที่แตกต่างกันของเมืองและชนบทในแต่ละองค์ประกอบ โดยได้นำเสนอตัวอย่างเบื้องต้นของการกำหนดตัวชี้วัดที่อธิบายความแตกต่างของพื้นที่ เมือง ชนบท ดังนี้ *(รายละเอียด โปรดดูในเอกสารรายงานการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย หน้า 15-17)*

องค์ประกอบที่ 1 : การมีสุขภาพ เช่น ตัวชี้วัดเมืองคือ การเจ็บป่วยจากโรคเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน/การใช้ชีวิต โรคเครียด โรคหัวใจ มะเร็ง และตัวชี้วัดชนบทคือ การเจ็บป่วยจากโรคระบาด/โรคที่ป้องกันได้/โรคจากความยากจน

3.1 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการกำหนดตัวชี้วัดเมืองและชนบท ขององค์ประกอบ การมีสุขภาพ อย่างไร

องค์ประกอบที่ 2 : เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง เช่น ตัวชี้วัดเมืองคือ ประสิทธิภาพการผลิตรวมประเทศ และตัวชี้วัดชนบทคือ ประสิทธิภาพการผลิตรวมสาขาเกษตรกรรม เป็นต้น

3.2 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการกำหนดตัวชี้วัดเมืองและชนบท ขององค์ประกอบ เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง อย่างไร

องค์ประกอบที่ 3 : ครอบครัวอบอุ่น เช่น ตัวชี้วัดเมืองคือ สัดส่วนผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง สัดส่วนเด็กที่ถูกทอดทิ้ง และตัวชี้วัดชนบทคือ สัดส่วนครอบครัวที่ผู้สูงอายุรับการดูแลครอบครัว

3.3 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการกำหนดตัวชี้วัดเมืองและชนบท ขององค์ประกอบ
ครอบครัวอบอุ่น อย่างไร

[illegible]

องค์ประกอบที่ 4 : ชุมชนเข้มแข็ง เช่น ตัวชี้วัดเมืองคือ สัดส่วนชุมชนที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบและตัวชี้วัดชุมชนคือ สัดส่วนการใช้เงินทุนภายในชุมชน เป็นต้น

3.4 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการกำหนดตัวชี้วัดเมืองและชนบท ขององค์ประกอบชุมชนเข้มแข็ง อย่างไร

[illegible]

องค์ประกอบที่ 5 : สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล เช่น ตัวชี้วัดเมืองคือ มลภาวะจากฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกินมาตรฐาน และตัวชี้วัดชนบทคือ สัดส่วนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพต่ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ต่อแหล่งน้ำทั้งหมด

3.5 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการกำหนดตัวชี้วัดเมืองและชนบท ขององค์ประกอบสภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล อย่างไร

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

องค์ประกอบที่ 6 : สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

3.6 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการกำหนดตัวชี้วัดเมืองและชนบท ขององค์ประกอบสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล อย่างไร

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on its right side, suggesting it's resting on a surface.

3

รายชื่อหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม

สศช. ได้จัดส่งแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยเพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ และเครือข่ายการพัฒนา ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2550 จำนวนทั้งสิ้น **158** หน่วยงาน/คน ทั้งนี้ มีหน่วยงาน/คนได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนให้แก่ สศช. ทั้งสิ้น **74** หน่วยงาน/คน หรือคิดเป็นร้อยละ **46.84** โดยจำแนกเป็น

หน่วยงานภาครัฐ จำนวน 76 หน่วยงาน ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา **42** หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น **56** ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ **73.68** ประกอบด้วย

1. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
2. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
3. เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
4. ปลัดกระทรวงกลาโหม
5. ปลัดกระทรวงการคลัง
6. อธิบดีกรมบัญชีกลาง
7. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (หน่วยงานในสังกัดส่งเพิ่มจำนวน 1 ชุด)
8. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (ได้กระจายให้หน่วยงานในสังกัดเพิ่มจำนวน 4 ชุด)
10. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
11. เลขาธิการสภาการศึกษา
12. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
13. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
14. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
15. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (ได้กระจายให้หน่วยงานในสังกัดเพิ่มจำนวน 7 ชุด)
16. ปลัดกระทรวงคมนาคม (หน่วยงานในสังกัดส่งเพิ่มจำนวน 1 ชุด)
17. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ได้กระจายให้หน่วยงานในสังกัดเพิ่มจำนวน 4 ชุด)
18. อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
19. เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
20. อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
21. อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
22. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
23. เลขาธิการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
24. ปลัดกระทรวงพลังงาน
25. ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
26. ปลัดกระทรวงพาณิชย์
27. อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

28. อธิปไตยกรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
29. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
30. อธิปไตยกรรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
31. อธิปไตยกรรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
32. ปลัดกระทรวงแรงงาน
33. อธิปไตยกรรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
34. อธิปไตยกรรมการจัดหางาน
35. อธิปไตยกรรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
36. เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม (สปส.)
37. อธิปไตยกรรมการศาสนา
38. เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
39. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
40. ผู้อำนวยการสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ
41. อธิปไตยกรรมสุขภาพจิต
42. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

องค์การอิสระ จำนวน 7 หน่วยงาน ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา 5 หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ

71.43 ประกอบด้วย

1. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
2. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
3. เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
4. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
5. เลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

รัฐวิสาหกิจ จำนวน 15 หน่วยงาน ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา 8 หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ

53.33 ประกอบด้วย

1. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน)
2. ผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง
3. ผู้ว่าการการประปานครหลวง
4. ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ
5. ผู้ว่าการการประปาสวนภูมิภาค
6. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
7. กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
8. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

เครือข่ายการพัฒนา จำนวน 60 คน ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา 6 คน หรือคิดเป็นร้อยละ

10.00 ประกอบด้วย

1. คุณผ่องศรี อินทสุวรรณ
2. คุณสุภาภรณ์ อินทองคง
3. นพ.ยงยุทธ์ วงศ์ภิรมย์ศานต์
4. นางสาวเพลินพร มีวราม
5. นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์
6. นายสุวินัย วัฒนธรรม